

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Landstingslov nr. 7 af 31. maj 2001 om udnyttelse af is og vand med henblik på eksport (is- og vandeksportloven) trådte i kraft den 1. juli 2001. Landstingsloven er ændret ved Inatsisartutlov nr. 3 af 15. maj 2014 og Inatsisartutlov nr. 35 af 28. november 2016. Landstingsloven med senere ændringer omtales i det følgende som landstingsloven.

Forslaget til en ny Inatsisartutlov om kommerciel udnyttelse af is og er i vidt omfang baseret på landstingsloven. Forslaget ændrer i et vist omfang landstingslovens bestemmelser, herunder ved tilføjelse af nogle nye bestemmelser.

Efter forslaget gennemføres ændringerne af landstingsloven ikke ved en ændringslov, men derimod med en ny Inatsisartutlov. Det foreslås blandt andet for at gøre den ændrede lovgivning mere enkel og overskuelig og dermed lettere at forstå og anvende i praksis. I den forbindelse er det i Inatsisartutlovens anvendelsesområde ligeledes tydeliggjort at inkludere markedet i Grønland og ikke udelukkende eksport af vand og is.

Landstingsloven trådte i kraft 2001. Den blev udarbejdet med henblik på udviklingen af erhvervsområdet og interessen for at udnytte is og vand fra Grønland med henblik på eksport. Den tidligere landstingslov danner også grundlag for at etablere og drive sådanne aktiviteter og sikrer de grønlandske samfundsinteresser i forbindelse med disse. Den har desuden til hensigt at fremme et attraktivt investeringsklima i Grønland ved at tilbyde investorer attraktive og forudsigelige rammevilkår, der kan gøre projekterne økonomisk attraktive.

I begyndelsen af 2018 var der meddelt 6 forundersøgelsestilladelser og 5 udnyttelsestilladelser til udnyttelse af is og vand med henblik på eksport.

Naalakkersuisut har siden landstingslovens ikrafttrædelse fået viden og erfaringer på området. Der er blandt andet opnået større viden om grønlandske og internationale markeds- og konkurrenceforhold og om Grønlands potentiale inden for kommerciel udnyttelse af is og vand. Større viden er blandt andet opnået ved en delvis kortlægning af grønlandske isressourcer og vandressourcer.

Derudover har Naalakkersuisut i de seneste år i samarbejde med danske myndigheder arbejdet

på at modernisere den grønlandske erhvervslovgivning. Målsætningen med det igangværende arbejde er generelt at skabe øget vækst og beskæftigelse i Grønland og øgede indtægter til Grønlands Selvstyre.

Forslaget er udarbejdet som led i moderniseringen af den grønlandske erhvervslovgivning. Målsætningen med forslaget er generelt at sikre Grønlands konkurrencedygtighed i forhold til andre lande, hvorfra is og vand udnyttes kommercielt, blandt andet ved at forbedre rettighedshaverens mulighed for at konkurrere på såvel det grønlandske som på det internationale marked.

Forslaget indeholder en række bemyndigelser til at fastsætte vilkår i tilladelsen, herunder økonomiske forhold for rettighedshaverens aktivitet. Der er tale om kommerciel virksomhed hvor markedsforhold og de konkrete produktionsforhold vil have betydning for at fastsætte de særlige økonomiske vilkår i tilladelsen. I den forbindelse vil angivelse af de økonomiske konsekvenser for erhvervet og selvstyret dog være forbundet med en usikkerhed, da markedsforhold og priser m.v. vil kunne ændres over tid og dermed påvirke de økonomiske resultater.

En udnyttelsestilladelse efter landstingsloven kan meddeles som en tilladelse til udnyttelse af is, en tilladelse til udnyttelse af vand eller en kombineret tilladelse til udnyttelse af både is og vand. Alle 3 typer udnyttelsestilladelser omfatter kommerciel udnyttelse af is og vand. I det følgende omtales tilladelserne som udnyttelsestilladelser.

Den gældende ordning i landstingsloven tager udgangspunkt i, at en udnyttelsestilladelse for et landområde meddeles med eneret. En udnyttelsestilladelse for et havområde meddeles uden eneret, medmindre særlige forhold taler for meddelelse af en tilladelse med eneret.

Hvis Naalakkersuisut har meddelt en rettighedshaver en udnyttelsestilladelse med eneret for et bestemt område, kan Naalakkersuisut ikke også meddele en anden part en udnyttelsestilladelse for det samme område, herunder en tilladelse til udnyttelse af en bestemt isressource eller vandressource i landområdet.

Erfaringerne med landstingsloven og dens anvendelse i praksis har vist, at meddelelse af udnyttelsestilladelser med eneret kan være en hindring for den bedst mulige og mest hensigtsmæssige udnyttelse af isressourcerne og vandressourcerne i Grønland. Det skyldes blandt andet, at nogle rettighedshavere helt eller delvist ikke udnytter isressourcerne og vandressourcerne i deres tilladelsesområder. I et sådant tilfælde kan Naalakkersuisut ikke meddele en anden part en tilladelse til udnyttelse af den resterende del af den pågældende ressource. Det kan medføre, at den del af en isressource eller en vandressource i et tilladelsesområde, som ikke udnyttes, spildes, og at den pågældende ressource dermed ikke udnyttes mest hensigtsmæssigt.

Forslaget giver mulighed for, at flere rettighedshavere kan meddeles en udnyttelsestilladelse til den samme isressource eller vandressource. Forslaget indeholder videre bestemmelser om, hvordan en ressource fordeles, hvis behovet for udnyttelse af is eller vand i et område til brug for forsyning til lokale forbrugere og udnyttelse efter udnyttelsestilladelser er større end den mængde is eller vand, som kan udnyttes i området.

Forslaget indeholder også bestemmelser om andre forhold, herunder om rettighedshaveres betaling af vederlag i form af afgifter til Grønlands Selvstyre og nye bestemmelser om mulighed for fritagelse for betaling af disse vederlag og skatter og afgifter i de første år af en udnyttelsesperiode. Forslaget indeholder videre nye bestemmelser om en mulig største udnyttelsesmængde af is og vand efter en tilladelse. Forslaget indeholder også bestemmelser om blandt andet kvalitetskrav og kvalitetskontrol af is og vand, som vil eller kan blive brugt til drikke og lignende, og fravigelsen af lovgivningen om søtransport af gods til, fra og i Grønland. Se nedenfor i afsnit 2.2.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1. Gældende ret

Den gældende lovgivning på området er landstingslov nr. 7 af 31. maj 2001 om udnyttelse af is og vand med henblik på eksport (is- og vandeksportloven), som ændret ved Inatsisartutlov nr. 3 af 15. maj 2014 og Inatsisartutlov nr. 35 af 28. november 2016, (herefter landstingsloven).

Udnyttelse af is og vand med henblik på eksport og undersøgelser i forbindelse dermed må kun ske efter en tilladelse meddelt af Naalakkersuisut.

En udnyttelsestilladelse til udnyttelse af is og vand med henblik på eksport meddeles for et nærmere afgrænset område og på nærmere fastsatte vilkår. Udnyttelsestilladelser, der omfatter landområder, meddeles som udgangspunkt med eneret til at foretage udnyttelse i de omfattede områder. Udnyttelsestilladelser, der omfatter havområder, meddeles uden eneret, medmindre særlige forhold taler for meddelelse af tilladelser med eneret.

Hvis Naalakkersuisut har meddelt en udnyttelsestilladelse med eneret til udnyttelse af en isressource eller en vandressource i et område til en rettighedshaver, medfører eneretten som hovedregel, at Naalakkersuisut ikke også kan meddele en anden part en tilladelse til udnyttelse af den pågældende ressource.

2.2. Forslaget

2.2.1 Tilladelse til udnyttelse af is og vand kan meddeles uden eneret og med eneret

Efter forslaget meddeles en tilladelse til kommerciel udnyttelse af is og vand med eneret eller uden eneret.

Erfaringerne med landstingsloven og dens anvendelse i praksis har vist, at meddelelse af udnyttelsestilladelser med eneret kan begrænse muligheden for at udnytte isressourcerne og vandressourcerne i Grønland bedst og mest hensigtsmæssigt. Det skyldes blandt andet, at nogle rettighedshavere ikke udnytter isressourcerne og vandressourcerne i deres tilladelsesområder fuldt ud. Idet udnyttelsestilladelsen er meddelt med eneret, kan Naalakkersuisut generelt ikke meddele en anden part en tilladelse til udnyttelse af den resterende del af den pågældende ressource. Det medfører, at den del af en isressource eller en vandressource i et tilladelsesområde, som ikke udnyttes, spildes, og at den pågældende ressource dermed ikke udnyttes bedst og mest hensigtsmæssigt.

Forslaget giver derfor Naalakkersuisut mulighed for at meddele en udnyttelsestilladelse uden eneret. I det opstår muligheden for, at flere rettighedshavere kan meddeles en udnyttelsestilladelse til samme isressource eller vandressource. Forslaget bidrager således til, at isressourcerne og vandressourcerne i Grønland udnyttes bedst og mest hensigtsmæssigt, og at dele af isressourcerne og vandressourcernes potentiale så vidt muligt ikke spildes.

Forslaget giver videre mulighed for, at en udnyttelsestilladelse meddeles med eneret til at foretage udnyttelse i de omfattede områder. En udnyttelsestilladelse kan meddeles med eneret for et bestemt område, til en bestemt isressource eller vandressource eller til en bestemt udnyttelsesmængde fra et bestemt område eller af en bestemt isressource eller vandressource. Dette er en delvis videreførelse af landstingsloven, dog med den væsentlige ændring at udnyttelsestilladelser for landområder ikke generelt meddeles med eneret.

En part kan ansøge Naalakkersuisut om meddelelse af en udnyttelsestilladelse med eneret eller uden eneret efter forslagets § 12, stk. 2. Naalakkersuisut er ikke forpligtet til at imødekomme ansøgningen. Naalakkersuisut kan træffe afgørelse om, at der meddeles en udnyttelsestilladelse på andre vilkår end dem, der er ansøgt om. Naalakkersuisut kan således træffe afgørelse om, at udnyttelsestilladelse skal meddeles med eneret eller uden eneret, uanset at dette er en fravigelse fra ansøgningen.

Når Naalakkersuisut skal træffe afgørelse om, hvorvidt en tilladelse skal meddeles med eneret eller uden eneret, skal Naalakkersuisut foretage en konkret vurdering af alle relevante forhold i det enkelte tilfælde. De relevante forhold, der kan få betydning for Naalakkersuisuts afgørelse, kan blandt andet være rettighedshaverens udtrykte ønske i ansøgningen. Forhold vedrørende rettighedshaverens planlagte aktiviteter efter udnyttelsestilladelsen, herunder om der planlægges store investeringer i anlæg, infrastruktur eller lignende, skal også inddrages i vurderingen. Planlægges der større investeringer og lignende taler det for, at en udnyttelsestilladelse meddeles med eneret. Forhold vedrørende et områdes eller en ressources udnyttelsespotentiale kan også få betydning for Naalakkersuisuts afgørelse. Naalakkersuisut kan dog ikke meddele en udnyttelsestilladelse, der omfatter en eneret til et område eller en bestemt isres-

source eller vandressource, hvis udnyttelsespotentialer er væsentlig større end rettighedshaverens behov.

Efter bestemmelsen i § 4, stk. 4 bortfalder en udnyttelsestilladelse uden videre, hvis udnyttelsen efter tilladelsen ikke påbegyndes inden en tidsfrist fastsat af Naalakkersuisut i tilladelsen. Tidsfristen kan ikke være senere end 5 år efter meddelelsen af tilladelsen. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse ikke "sidder på" et areal uden at udnytte det (arealreservation) eller "sidder på" en udnyttelsesmængde uden at udnytte den (mængdereservation). Rettighedshaveren efter en udnyttelsestilladelse skal således foretage udnyttelsesaktiviteter efter tilladelsen i hele tilladelsesperioden. I begyndelsen af tilladelsesperioden vil der ofte være behov for at foretage undersøgelser af tilladelsesområdet og etablere bygninger, anlæg og installationer med videre. Rettighedshaveren bør derfor generelt have rimelig tid til at foretage de relevante undersøgelser og etablere de relevante bygninger, anlæg og installationer med videre, før rettighedshaveren er forpligtet til at påbegynde udnyttelsen efter tilladelsen.

Hvis behovet for udnyttelse af is eller vand i et område til brug for forsyning til lokale forbrugere og udnyttelsestilladelsen er større end den mængde is eller vand, som kan udnyttes i området, skal den mængde is eller vand som er tilgængelig fordeles på den måde og efter den prioriterede rækkefølge, som anføres i forslaget § 7, stk. 1.

Efter bestemmelsen i forslaget § 7, stk. 1, tages der udgangspunkt i den udnyttelige mængde is eller vand.

Den udnyttelige mængde is eller vand fordeles først og som 1. prioritet til dækning af behovet for forsyning til lokale forbrugere. På den måde sikres det, at offentlige forsyningsvirksomheder med forsyningspligt til lokale forbrugere så vidt muligt kan udnytte den mængde is eller vand, som er nødvendig for, at virksomhederne kan opfylde deres forsyningspligt.

Hvis der er yderligere udnyttelige mængder af is eller vand tilbage, når forsyningsvirksomheder hver især har fået opfyldt deres behov fuldt ud, fordeles den resterende del af den udnyttelige mængde is eller vand derefter og som 2. prioritet mellem de rettighedshavere, som efter en udnyttelsestilladelse dertil har ret til at udnytte den pågældende isressource eller vandressource. Der henvises til forslaget § 7, stk. 2, og bemærkningerne dertil.

Bestemmelserne i forslaget §§ 4-7 finder som udgangspunkt også anvendelse for en tilladelse til udnyttelse af vand, som er meddelt til et selskab, der har indgået en aftale om køb af overskudsvand fra en offentlig forsyningsvirksomhed. Se forslaget § 8.

2.2.2 Tilladelse til udnyttelse af is og vand kan meddeles til et selskab, der udfører aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget, eller et selskab, der udfører aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget og andre aktiviteter

Efter forslaget må rettighedshaveren som udgangspunkt kun udføre aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget, jf. § 9, stk. 1. Rettighedshaveren må således generelt ikke udføre andre aktiviteter end de nævnte aktiviteter, herunder for eksempel produktion og salg af andre drikkevarer som sodavand og øl eller drift af hotel, restaurant, bar eller andre steder med servering af drikkevarer, drikkevand på flaske og is til drikkevarer. Hvis et selskab gerne vil udføre aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget og andre aktiviteter, kan selskabet for eksempel oprette et datterselskab. Datterselskabet kan således være rettighedshaver efter en tilladelse efter forslaget og udføre aktiviteterne efter tilladelsen. Moderselskabet kan udføre de andre aktiviteter, der ikke er omfattet af tilladelsen. På den måde vil aktiviteterne efter en tilladelse efter forslaget generelt være adskilt både i praksis og økonomisk fra andre aktiviteter.

Der kan dog være tilfælde, hvor det medfører praktiske, driftsmæssige og økonomiske ulemper at adskille aktiviteterne omfattet af en tilladelse efter forslaget fra andre aktiviteter. Det kan for eksempel være, at de samme bygninger, produktionsanlæg og andre anlæg med videre skal anvendes til udførelse af både aktiviteterne omfattet af en tilladelse efter forslaget og de andre aktiviteter, som selskabet udfører. Et eksempel kan være, at et selskab bruger samme anlæg i forskellige perioder til produktion og påfyldning på flaske og metaltønder af øl, sodavand og drikkevand med og uden kulsyre og til lagring af råvarer og færdigvarer. Et andet eksempel kan være, at et selskab, der driver et hotel med restaurant og bar, har mindre anlæg til produktion og påfyldning på flaske og metaltønder af drikkevand med og uden kulsyre og til produktion af is til brug i drikkevarer og til lagring af råvarer og færdigvarer.

Selskaber, der gerne vil udføre aktiviteter efter en udnyttelsestilladelse og andre aktiviteter, bør have mulighed for at gøre det. Sådanne selskaber bør dog ikke have mulighed for at opnå de særlige skatte- og afgiftsmæssige fordele, som følger af en anvendelse af forslagets § 25, stk. 3. En af grundene til det er, at formålet med forslagets § 25, stk. 3 ikke er også at støtte andre aktiviteter. En anden grund er, at rettighedshaverselskaber, der udfører aktiviteter efter udnyttelsestilladelser og andre aktiviteter, ville kunne opnå en ubegrundet konkurrencemæssig fordel i forhold til andre konkurrerende virksomheder, som kun udfører de andre aktiviteter, hvis rettighedshaverselskaberne kunne opnå skatte- og afgiftsmæssige fordele efter forslagets § 25, stk. 3.

Bestemmelsen i forslagets § 9, stk. 2, indeholder derfor en undtagelse til kravet om adskillelse af aktiviteter.

Bestemmelsen i forslaget § 9, stk. 2, indeholder derfor en undtagelse til kravet om adskillelse af aktiviteter. Bestemmelsen giver mulighed for, at Naalakkersuisut kan meddele en udnyttelsestilladelse efter §§ 4 eller 8 til et aktieselskab eller et anpartsselskab, som både udfører aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget og andre aktiviteter.

Det er dog en betingelse derfor, at en udnyttelsestilladelse omfattet af forslaget § 9, stk. 2, skal indeholde vilkår om, at rettighedshaveren efter tilladelsen ikke er omfattet af forslaget § 25, stk. 3. Se forslaget § 9, stk. 1 og 2, og § 25, stk. 3 og 4, og bemærkningerne dertil.

2.2.3 Ansøgning om meddelelse af en udnyttelsestilladelse og åben dør-procedure

I forslaget § 12, stk. 1, anføres det, at Naalakkersuisut kan meddele en udnyttelsestilladelse efter forslaget § 4 eller § 8 på en af måderne nævnt i forslaget § 12, stk. 2-4.

Naalakkersuisut kan meddele en udnyttelsestilladelse efter en ansøgning derom, jf. forslaget § 12, stk. 2.

Naalakkersuisut kan også meddele en udnyttelsestilladelse efter en almindelig offentlig indkaldelse af ansøgninger om meddelelse af en eller flere udnyttelsestilladelser (en udbudsrunde), jf. forslaget § 12, stk. 3.

Naalakkersuisut kan videre fastsætte bestemmelser om, at et bestemt område i en bestemt periode skal være åbent for løbende meddelelse af udnyttelsestilladelser efter forslaget § 4 eller § 8 efter ansøgning derom (en åben dør-procedure), jf. forslaget § 12, stk. 4.

Forslaget § 12, stk. 2-4, svarer i et vist omfang til § 23 i Inatsisartutlov om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydninger herfor (råstofloven).

2.2.4 Kvalitetskrav og kvalitetskontrol af udnyttet is og vand, der er beregnet til drikke og lignende

Efter forslaget § 17, stk. 3, kan Naalakkersuisut fastsætte bestemmelser vedrørende kvalitetsforhold og sundhedsmæssige forhold for udnyttet is og vand, som vil eller kan blive brugt til drikke, madlavning, fødevarerforberedning, andre husholdningsformål eller lignende.

Bestemmelsen giver således mulighed for, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om kvalitet af det udnyttede is eller vand ved at fastsætte nærmere bestemmelser om maksimumsgrensene for bestanddele i det udnyttede is eller vand. Bestemmelsen vedrører dog kun udnyttet is og vand, som vil eller kan blive brugt til drikke, madlavning, fødevarerforberedning, andre husholdningsformål og lignende. Det kan blandt andet også være udnyttet is eller vand, som vil eller kan blive brugt til anvendelse til levnedsmiddelsvirksomhed til fremstilling, behandling eller konservering af produkter eller stoffer bestemt til konsumproduktionen.

Naalakkersuisut kan også fastsætte vilkår derom i en udnyttelsestilladelse.

Efter forslaget § 17, stk. 4, kan Naalakkersuisut videre fastsætte nærmere bestemmelser vedrørende kontrol og rettighedshaverens egenkontrol af kvalitetsforhold og sundhedsmæssige forhold af udnyttet is og vand, som vil eller kan blive brugt til drikkeelse, madlavning, fødevarerretilberedning, andre husholdningsformål eller lignende.

På samme vis kan Naalakkersuisut også fastsætte vilkår derom i en udnyttelsestilladelse.

Efter forslaget § 22, stk. 2, kan Naalakkersuisut meddele påbud, hvis det godtgøres, at udnyttet is og vand, som vil eller kan blive brugt til drikkeelse eller lignende, ikke lever op til fastsatte vilkår om kvalitetsforhold eller sundhedsmæssige forhold, jf. forslaget § 22, stk. 1. Hvis et meddelt påbud ikke efterkommes, kan Naalakkersuisut meddele påbud om, at den pågældende aktivitet straks eller inden for en bestemt tidsfrist skal ophøre og først må udføres igen, når påbuddet er efterkommet. Naalakkersuisut kan endvidere meddele påbud om, at kommercielt udnyttet is og vand mærkes, beslaglægges eller tilintetgøres, og at rettighedshaveren skal tilbagekalde udnyttet is og vand fra senere omsætningsled (butikker etc.), eller at rettighedshaveren midlertidigt skal indstille udnyttelsen eller salg af is og vand. Meddelelse af et sådant påbud medfører ikke en ret for rettighedshaveren til erstatning eller andre krav eller beføjelser over for Naalakkersuisut.

2.2.5 Betaling af og fritagelse for vederlag til Grønlands Selvstyre og betaling for udgifter i forbindelse med sagsbehandling og anden myndighedsbehandling

Forslaget viderefører og uddyber den gældende bestemmelse i landstingslovens § 26.

Det følger af forslaget § 25, at der i en udnyttelsestilladelse efter forslaget § 4 eller § 8 kan fastsættes vilkår om, at rettighedshaveren skal betale vederlag til Grønlands Selvstyre.

Efter forslaget § 25, stk. 1, kan Naalakkersuisut fastsætte vilkår om, at rettighedshaveren skal betale en årlig afgift beregnet på grundlag af størrelsen af området omfattet af udnyttelsestilladelsen (arealvederlag). Naalakkersuisut kan også fastsætte vilkår om, at rettighedshaveren skal betale en afgift beregnet på grundlag af mængden eller værdien af udnyttet is og vand med videre (produktionsvederlag) eller vilkår om, at rettighedshaveren til Grønlands Selvstyre skal betale en andel det økonomiske udbytte af aktiviteterne omfattet af tilladelsen (udbyttevederlag).

Forslaget § 25, stk. 2, finder anvendelse, når Naalakkersuisut fastsætter vilkår om, at en rettighedshaver skal betale et vederlag til Grønlands Selvstyre. Efter § 25, stk. 2, kan Naalakkersuisut da meddele rettighedshaveren en fritagelse for betaling af vederlaget i en periode fra tidspunktet for meddelelsen af tilladelsen.

Forslagets § 25, stk. 3, finder anvendelse, når Naalakkersuisut fastsætter vilkår om, at en rettighedshaver skal betale vederlag til Grønlands Selvstyre efter forslaget § 25, stk. 1. Efter § 25, stk. 3, kan Naalakkersuisut da meddele rettighedshaveren en fritagelse for betaling af afgifter og skatter efter lovgivningen derom vedrørende aktiviteter omfattet af tilladelsen i en periode fra tidspunktet for meddelelsen af tilladelsen. Forslagets § 25, stk. 3, finder dog ikke anvendelse for en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse efter §§ 4 eller 8, hvis rettighedshaveren både udfører aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget og andre aktiviteter, jf. § 25, stk. 4. Se bemærkningerne ovenfor i afsnit 2.2.2 og forslaget § 9, stk. 1 og 2, og § 25, stk. 3 og 4, og bemærkningerne dertil.

Forslaget viderefører og uddyber også bestemmelsen i landstingslovens § 27 om betaling af udgifter i forbindelse med sagsbehandling og anden myndighedsbehandling efter landstingsloven. Det følger af forslaget § 26, at rettighedshavere og andre omfattet af forslaget skal betale udgifter i forbindelse med sagsbehandling og anden myndighedsbehandling efter forslaget. Betalingen kan opkræves som gebyr eller udgiftsrefusion. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser derom.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget forventes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Med forslaget vil flere rettighedshavere have mulighed for at få meddelt en udnyttelsestilladelse til at udnytte den samme isressource eller vandressource. Forslaget indeholder blandt andet også bestemmelser, der bidrager til at sikre en rimelig fordeling af en isressource eller vandressource, hvis behovet for udnyttelse af is eller vand i et område til brug for forsyning til lokale forbrugere og udnyttelse efter udnyttelsestilladelser er større end den mængde is eller vand, som kan udnyttes i området. Der henvises til forslaget § 7 og bemærkningerne dertil.

Forslagets § 25, stk. 2 og 3, finder anvendelse, når Naalakkersuisut fastsætter vilkår om, at en rettighedshaver skal betale et vederlag til Grønlands Selvstyre efter forslaget § 25, stk. 1. Efter § 25, stk. 2, kan Naalakkersuisut da meddele rettighedshaveren en fritagelse for betaling af vederlaget i en periode fra tidspunktet for meddelelsen af tilladelsen. Efter § 25, stk. 3, kan Naalakkersuisut da meddele rettighedshaveren en fritagelse for betaling af afgifter og skatter efter lovgivningen derom vedrørende aktiviteter omfattet af tilladelsen i en periode fra tidspunktet for meddelelsen af tilladelsen. Bestemmelserne i forslaget § 25, stk. 2 og 3, giver således Naalakkersuisut mulighed for at fremme et attraktivt investeringsklima i Grønland

ved at tilbyde investorer mere attraktive økonomiske vilkår i de første år af tilladelsesperioden for en udnyttelsestilladelse, hvilket ligeledes er gældende for forsyning til hjemmemarkedet. Forslagets § 25, stk. 3, finder dog ikke anvendelse for en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse efter §§ 4 eller 8, hvis rettighedshaveren både udfører aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget og andre aktiviteter, jf. § 25, stk. 4. Se bemærkningerne ovenfor i afsnit 2.2.2 og 2.2.5 og forslagets § 9, stk. 1 og 2, og § 25, stk. 3 og 4, og bemærkningerne dertil.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget indebærer ingen konsekvenser for miljøet, naturen eller folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke at have konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden den 20. december 2017 til den 25. januar 2018 været offentliggjort på Grønlands Selvstyres høringsportal www.naalakkersuisut.gl.

Forslaget har i samme periode været i høring hos følgende myndigheder, organisationer med videre:

Grønlands Erhverv

KANUKOKA

NUSUKA

Nukissiorfiit

Pinngortitaleriffik (Grønlands Naturinstitut)

Ilisimatusarfik

Formandens Departement

Departementet for Natur og Miljø

Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen

Departementet for Fiskeri og Fangst

Departementet for Finanser og Skatter

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke

Departementet for Sundhed

Departementet for Selvstændighed, Udenrigsanliggender og Landbrug

Departementet for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger

Departementet for Råstoffer

Kommuneqarfik Sermersooq

Qeqqata Kommunia

Kommune Kujalleq
Qaasuitsup Kommunua

Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi modtog høringsvar fra de følgende myndigheder, organisationer med videre:

Grønlands Erhverv

Qeqqata Kommunua

KANUKOKA

Departementet for Finanser og Skatter

Departementet for Fiskeri og Fangst

Departementet for Sundhed

Departementet for Råstoffer

I det følgende behandles de høringsvar, der er indkommet under den eksterne høring. Det bemærkes, at høringsvarene er anført i kursiv, og at høringsvarene er gengivet i hovedtræk på grundlag af en foretaget væsentlighedsvurdering.

Departementet for Sundhed og Qeqqata Kommunua har ingen bemærkninger til forslaget.

Høringsvar fra Grønlands Erhverv:

Høringsparten anførte: "[At] de afgifter og det vederlag (som vel reelt også er en afgift, hvad man end kalder det), der nævnes i forslagets § 24 [nu § 25], risikerer at kvæle projekter på dette område i opstartsfasen, alternativt fuldstændigt afholde mulige investorer fra at sætte midler i disse projekter. Man bør derfor ændre den fakultative afgiftsfritagelse, der kan opnås i henhold til forslagets § 24, stk. 2 [nu § 25, stk. 5], til en fuldstændig afgifts- og vederlagsfritagelse i en given årrække. Det skal så i denne tidsperiode vise sig, om der er forretning indenfor dette område for Grønland."

Der er som nævnt taget hensyn til investorers begrænsede mulighed for at betale vederlag i opstartsfasen ved afgift- og vederlagsfritagelsen, som nævnt i § 24, stk. 2 (nu § 25, stk. 2). Dette anses som en tilstrækkelig mulighed for at begrænse vederlagsbyrden for potentielle investorer. For at imødekomme erhvervslivet og potentielle investorer er perioden for fritagelse for vederlag ændret fra at være op til 5 år til i stedet at være for en periode, som kan forlænges. Der kan dog i det enkelte tilfælde være mulighed for at en given investor har den finansielle kapacitet til at betale vederlag i medfør af stk. 1 og dermed skal der være hjemmel i lovgivningen til at kunne opkræve dette for at sikre det optimale udbytte for Grønlands Selvstyre og samfundet i øvrigt.

Høringsparten anførte yderligere omkring § 8 at såfremt indgåelsen af aftalen om overskuds-

vand og indhentningen af udnyttelsestilladelsen foregår i samme ombæring, kan dette være uforholdsmæssigt bureaukratisk.

Når en rettighedshaver ansøger om en udnyttelsestilladelse efter § 8 gøres dette på baggrund af indgået aftale om køb af overskudsvand, jf. § 8, stk. 1. Dermed sker tildeling af udnyttelsestilladelse og indgåelse af aftale om køb af overskudsvand ikke i samme ombæring, men først ved indgåelsen af aftalen og derefter ved ansøgning af om udnyttelsestilladelse.

Høringsparten anførte yderligere at udtrykket ”væsentlig større” i § 9, stk. 3 [nu § 9, stk. 4] bør konkretiseres af hensyn til potentielle investorer.

Udtrykket ”væsentlig større” er nu konkretiseret i de specielle bemærkninger til bestemmelsen. Således af udtrykket ”væsentlig større” vil normalt være over 50 % af hvad der kan forventes at rettighedshaver kan udnytte.

Høringsparten anførte yderligere: ”[At] det ”brud” på en tilladelse med eneret efter § 4, der skitseres i § 10, skal uddybes.”

Forslagets § 10 hjemler muligheden for at Naalakkersuisut kan begrænse en tilladelse med eneret efter § 4, for at sikre den offentlige forsyningspligten til beboede områder og eventuelle fremtidige beboede områder. De specielle bemærkninger er tilrettet for at illustrere at den kan tildeles offentlige forsyningsvirksomheder og dermed på et sagligt almennyttigt grundlag.

Høringsparten anførte yderligere hvad grund der er for at der skal gå 90 dage efter offentliggørelsen af meddelelsen om åben dør proceduren, før der kan indgives ansøgning, jf. § 12, stk. 4.

Ved denne procedure er der ikke en endelig frist for indgivelse af tilbud fra tilbudsgiver. Perioden på de 90 dage er derfor indsat for at sikre at flest mulige konkurrencedygtige selskaber har haft den fornødne tid til at gennemgå materialet og afgive tilbud.

Høringsparten anførte yderligere at det ikke er legalt holdbart, hvis § 12, stk. 5 er en ”general fuldmagt” til Naalakkersuisut til ikke at meddele udnyttelsestilladelse, når der gives Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte nærmere bestemmelser om forholdene i bl.a. § 12, jf. § 13.

Såfremt Naalakkersuisut ikke tildeler en tilladelse efter en udbudsrunde eller en åben dør-procedure skal de almindelige forvaltningsprincipper overholdes. Det vil bl.a. sige at en afslag skal bero på baggrund af ligebehandlingsprincippet og ikke udføres på et usagligt grundlag. Følgende kan, men ikke udelukkende, være problemstillinger, som begrundet et afslag: Inha-

bilitet og interessekonflikter, fejl i udbudsproceduren, ændrede budget- og strukturelle forhold nødvendiggør det. Dette er indsat i de specielle bemærkninger til bestemmelsen § 12, stk. 5.

Høringsparten anførte yderligere at § 26 er overflødig, da Naalackersuisut ikke skal presse investorer til at indgå i partnerskab med et selskab selvstyret ejer.

På baggrund af dette høringssvar og høringssvaret fra Departementet for Finanser og Skatter er bestemmelsen udgået.

Høringsparten anførte yderligere at § 27 om overdragelse af en tilladelse skal godkendes af Naalackersuisut efterlader rettighedshaveren i et "vakuum".

Kravet om godkendelse af Naalackersuisut må anses for et nødvendigt skridt i overdragelsesprocessen. Da der ved Naalackersuisuts godkendelse blandt andet sikres, at grundlaget for opfyldelsen af forpligtelser, der påhviler rettighedshaveren, ikke forringes eller bortfalder ved en overdragelse. Dette står allerede i de specielle bemærkninger til bestemmelsen.

Høringsparten anfører yderligere at § 32 strækker sig ind i sagsområdet om immaterielle rettigheder, som er indført ved anordning i Grønland.

På baggrund af høringssvaret er § 32 er nu udtaget.

Høringssvar fra Departementet for Fiskeri og Fangst:

Høringsparten anførte: [A]t det i § 17, stk. 3 præciseres, så det tydeligt fremgår at, at vandet skal overholde kvalitetskravene for den offentlige vandforsyning, og at der udover kan stilles yderligere krav."

Der er en direkte henvisning til kvalitetskravene for den offentlige vandforsyning i bestemmelsens specielle bemærkninger, hvormed disse sammen med det ellers anførte i bemærkningerne kan danne grundlag for fastsættelsen af kvalitetskravene for vand og is.

Høringssvar fra KANUKOKA:

Høringsparten anførte at bestemmelsen i § 22 hjemler muligheden for kommunalt tilsyn, i det omfang, det følger af anden lovgivning, ikke giver mening i det tilsynet angår aktiviteter og forhold omfattet af forslaget.

På baggrund af høringssvaret er dette punkt af § 22, stk. 2 udgået.

Det fulde høringssvar fra Departementet for Finanser og Skatter:

Generelle bemærkninger

Lovforslaget udmønter i vidtgående omfang en række af de målsætninger, som Is- og Vandeksportstrategien opstiller. De forskellige efterfølgende bemærkninger skal derfor ses i lyset af korrespondancen mellem de to departementer i forbindelse med forhøring og høring omkring Is- og Vandeksportstrategien og der henvises til tidligere skrivelser.

Specifikke bemærkninger

§ 6: Finansdepartementet har hæftet sig ved, at et af formålene med den ønskede justering af lovgivningen på området er at tilvejebringe et mere investor-venligt regime. Bestemmelsen i denne paragraf, der giver Naalakkersuisut mulighed for uansøgt at nedsætte den tilladte produktionsmængde for en enkelt rettighedshaver, er efter departementets skøn næppe egnet til at fremme det anførte formål. Departementet skal derfor foreslå, at det præciseres, at udnyttelsesmængden for en rettighedshaver kun kan ændres uansøgt i nedadgående retning, hvor særlige efter meddelelse af udnyttelsestilladelsen indtrådte uafviselige og uomtvistelige miljømæssige forhold måtte nødvendiggøre dette.

På baggrund af høringssvaret er omtalte bestemmelse om nedsættelse af udnyttelsesmængden uansøgt udtaget, da den potentielt kan skabe tvivl om investorers fremtidige retsstilling.

§ 8: I stk. 4 tales der om, at "[v]andkøbsaftalen kan ... indeholde vilkår om ... vederlag for levering af vand." Departementet skal foreslå, at udtrykket "vederlag for levering af vand" erstattes med "pris for den offentlige vandforsynings levering af vand." Dette blot for at gøre det klart, at der er tale om salg af vand fra Nukissiorfiit til et privat vandeksportselskab, en pris som Nukissiorfiit bør kunne fastsætte uafhængigt af prisen ved afsætning til lokale forbrugere eller virksomheder og på en sådan måde, at Nukissiorfiits samlede økonomiske situation forbedres. Sidstnævnte reguleres i finanslovens tekstanmærkninger.

Betegnelsen "vederlag" er et udtryk sædvanlig anvendt i lovgivning og for at anvende samme terminologi som resten af lovgivningen bibeholdes betegnelsen "vederlag". Vederlag kan også dække over andre ydelser end et pengebeløb og departementet ser ikke behovet for at gå ind og regulere hvilken type vederlag for levering af overskudsvand de 2 eventuelle parter aftaler.

§§ 15 og 16: Lovforslaget stiller krav om udarbejdelse af en såkaldt "ophørsplan". Formålet hermed er at sikre tilstedeværelse af tilstrækkelige midler til gennemførelse af demontering, oprydning og naturgenopretning i forbindelse med aktivitetens ophør. Modellen er tydeligvis inspireret af tilsvarende på råstofområdet. Imidlertid stilles der ikke krav om forhåndsdeponering af midler til dækning af disse aktiviteter f.eks. i forbindelse med ophør på grund af konkurs eller lignende. Finansdepartementet har forståelse for en vurdering af, at et sådant deponeringskrav ville være prohibitivt i forhold til gennemførelsen af aktivitet på lovens om-

råde. Imidlertid kunne det overvejes enten at indsætte en bestemmelse om løbende deponering af midler ud af overskud eller omsætning indtil ophørsplanen var fuldt finansieret. I stk. 1 hedder det for øvrigt "rettighedshaver [skal] indgive en ansøgning om godkendelse af en ophørsplan og ophørsplanen til Naalakkersuisut", ordene "og ophørsplanen" bør slettes.

I forslaget § 17, stk. 2, fastsættes muligheden for Naalakkersuisut om at fastsætte vilkår til sikring af at rettighedshaver opfylder sine forpligtelser efter Inatsisartutloven, herunder vilkår om sikkerhedsstillelse. I de specielle bemærkninger til bestemmelsen i § 15 refereres, der direkte for muligheden for sikkerhedsstillelse i § 17, stk. 2. På baggrund af høringssvaret er "og ophørsplanen" slettet i § 16, stk. 1.

§ 24 [nu § 25]: Det er med tilfredshed, at Finansdepartementet konstaterer, at bestemmelsen ikke giver hjemmel til generel fritagelse for betaling af skatter og afgifter efter den almindelige derom gældende lovgivning. Det betyder konkret, at det ikke er muligt (og ej heller ønskeligt) grundlæggende at behandle is- og vandeksportbranchen skattemæssigt anderledes end det øvrige erhvervsliv bort set fra muligheden af at fritage en virksomhed for betaling af nævnte skatter og afgifter i de første fem år efter meddelelse af en tilladelse efter is- og vandeksportloven jf. stk. 3. Det i stk. 1 og 2 nævnte "vederlag" har derfor udelukkende karakter af en ressourceafgift – en royalty om man vil – som pålægges erhvervet ud over den almindelige beskatning. Finansdepartement skal foreslå, at ordet "vederlag" ændres til "royalty" så den pågældende ydelses supplerende karakter i forhold til den gældende skattelovgivning tydeliggøres.

I den forbindelse skal Finansdepartementet gentage sin vurdering af, at det muligvis ville være hensigtsmæssigt ikke mindst i lyset af det meget begrænsede provenu, der er opnået på dette område igennem de seneste mange år blot at droppe en særlig royalty på dette område og som konsekvens at slette § 24 stk. 1 og 2 [nu § 25, stk. 1 og 2].

Betegnelsen "vederlag" er et udtryk sædvanlig anvendt i lovgivning og for at anvende samme terminologi som resten af lovgivningen bibeholdes betegnelsen "vederlag". Der kan dog i det enkelte tilfælde være mulighed for at en given investor har den finansielle kapacitet til at betale vederlag og dermed skal der være hjemmel i lovgivningen til at kunne opkræve dette for at sikre det optimale udbytte for Grønlands Selvstyre og samfundet i øvrigt.

I forbindelse med bestemmelsen i § 24 stk. 3 [nu § 25, stk. 3] om mulighed for at indrømme fritagelse for beskatning de første fem år efter meddelelse af tilladelse, skal Finansdepartementet bemærke, at forslaget ikke synes at have forholdt sig til, hvordan selskabet og Skattemyndigheden skal håndtere situationen i det 6. år, når selskabets 5 årige fritagelse udløber. Kan selskabet fx. fremføre skattemæssige underskud opstået i fritagelsesperioden og hvilken værdi skal de afskrivningsberettigede aktiver optages til? Disse forhold kan have meget stor indfly-

delse på et selskabs skattemæssige stilling og grebet forkert an, kan det vise sig, at en skattefritagelsesperiode kan blive en dyr løsning for selskabet og/eller samfundet. De nødvendige hjemler på dette område skal af nævnte grunde være stærke. Det må i givet fald ske i indkomstskatteloven.

På baggrund af høringsvaret er der indsat tilstrækkelig hjemmel i indkomstskatteloven, som Departementet for Finanser og Skatter har udfærdiget.

Derudover er den 5 årige fritagelse for betaling af vederlag udtaget. Dette er for at imødekomme erhvervslivet og potentielle investorer er perioden for fritagelse for vederlag ændret fra at være op til 5 år til i stedet at være for en periode, som kan forlænges.

Finansdepartementet formoder i øvrigt, at det hyppigt ikke vil være nogen fordel for et selskab at blive fritaget for selskabsskat i opstartsfasen. Dels er der tit underskud i opstartsfasen, dels vil overgangsproblemerne til "normal" selskabsbeskatning kunne blive vanskelig. Det bør derfor overvejes nøje om det overhovedet er formålstjenligt for investor (og for samfundet) at åbne mulighed for at fritage for selskabsskat i opstartsfasen. Finansdepartementet skal derfor foreslå, at § 24 stk. 3 [nu § 25, stk. 3] udgår. Hvis bestemmelse skulle fastholdes, vil departementet foreslå, at den suppleres med en bestemmelse svarende til § 12 stk. 2 i det i november 2017 i høring sendte forslag til ny lov om udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi.

Den finansielle byrde vil sædvanligvis være størst i opstartsfasen og dermed er skattefritagelsen indsat. Det er for at lette eventuelle investorer indgang til kommerciel udnyttelse af is og vand og kan være essentiel for at den finansielle kapacitet og incitament til fremtidige investeringer i Grønland. Der vil i sagens natur være en overgang fra fritagelsen til sædvanlig beskatning, men da overgangen er nøje meddelt rettighedshavere vil det kunne medregnes i potentielle investorers forretningsplan. På baggrund af høringsvaret er der indsat et nyt stykke i § 24 (nu § 25) som hjemler at Naalakkersuisut meddeles bemyndigelse til fritagelse for skatter og afgifter ved optagelse af en tekstanmærkning derom på finansloven. Det anførte omfatter dog en rettighedshaver, der kun udfører aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget. Hvis rettighedshaveren også udfører andre aktiviteter, kan rettighedshaveren således ikke fritages for hel eller delvis betaling af skatter og afgifter, jf. forslagets § 25, stk. 3 og 4.

§ 26: Bestemmelsen taler om muligheden for, at et af Grønlands Selvstyre ejet selskab kan indtræde som partner med et privat selskab og deltage i dets aktiviteter omfattet af en tilladelse efter is- og vandeksportloven. Det er Finansdepartementets holdning, at Grønlands Selvstyre ikke bør udvide sin portefølje af egentlige erhvervsaktiviteter. Målsætningen er på sigt at nedbringe det offentlige rolle i erhvervslivet her i landet. Og under alle omstændigheder kan det behandlede forhold, der jf. stk. 1 formodes at hvile på frivillighed aftales efter

lovgivnings almindelige regler. § 26 bør derfor udgå.

På baggrund af dette høringssvar og ovenstående høringssvar fra Grønlands Erhverv er bestemmelsen udgået.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1

Bestemmelsen indeholder en afgrænsning af forslagets anvendelsesområde. Forslaget finder anvendelse på kommerciel udnyttelse af is og vand til konsum og undersøgelser i forbindelse dermed og salg heraf i Grønland og til eksport.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse og præcisering af bestemmelsen i landstingslovens § 1, stk. 2.

Forslaget finder anvendelse i landterritoriet og det grønlandske søterritorium, jf. anordning nr. 191 af 27. maj 1963 om afgrænsningen af søterritoriet ved Grønland, som ændret ved anordning nr. 636 af 6. september 1991 og senest ved anordning nr. 1004 af 15. oktober 2004. Det grønlandske søterritorium svarer til havet ud til 3 sømil og udgøres af de indre farvande på den landvendte side af søterritoriets basislinje og farvandet ud til søterritoriets ydre grænse. Søterritoriets ydre grænse er den linje, som i ethvert punkt har en afstand fra det nærmeste punkt på basislinjen svarende til søterritoriets bredde.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 1, stk. 3.

Bestemmelsen angiver, at forslaget ikke omfatter udnyttelse af is og vand med henblik på forsyning til forbrug i Grønland eller udnyttelse af is- og vandressourcer til vandkraft. Desuden omfatter forslaget heller ikke undersøgelser i forbindelse med sådanne aktiviteter. Disse aktiviteter reguleres således som hidtil i overensstemmelse med anden gældende lovgivning.

Forslaget gælder dog for forholdet mellem aktiviteter vedrørende udnyttelse af is og vand med henblik på forsyning eller vandkraftressourcer til vandkraft og undersøgelser i forbindelse dermed og aktiviteter vedrørende udnyttelse af is og vand med henblik på eksport. Bestemmelsen skal blandt andet ses i sammenhæng med forslagets § 8, hvorefter Naalakkersuisut kan meddele en tilladelse til kommerciel udnyttelse af vand til et selskab, der har indgået og opfylder en aftale om køb af overskudsvand fra en offentlig forsyningsvirksomhed.

Til § 2

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovs § 2, stk. 1.

Bestemmelsen angiver, at kommerciel udnyttelse af is og vand og undersøgelser i forbindelse dermed kun må foretages efter en tilladelse, som er meddelt efter forslaget.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse og uddybning af bestemmelsen i landstingslovens § 2, stk. 2.

Bestemmelsen angiver, at Grønlands Selvstyre som hidtil kan udføre videnskabelige og praktiske undersøgelser af generel og kortlægningsmæssig karakter vedrørende hydrologiske og glaciologiske forhold. Sådanne undersøgelser udføres eksempelvis af Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS) og de selvstyrejede virksomheder Asiaq og Nukissiorfiit. Sådanne undersøgelser kan som hidtil udføres, uden at det kræves, at der er meddelt en tilladelse efter forslaget.

Bestemmelsen angiver videre, at sådanne undersøgelser kun må udføres af staten eller af andre landes myndigheder og institutioner efter en tilladelse meddelt af Naalakkersuisut efter forslaget.

Til stk. 3

Eksport af is og vand fra Grønland kan kun finde sted efter meddelelse af tilladelse fra Naalakkersuisut.

Til § 3

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 3, stk. 1.

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut kan meddele en tilladelse til at foretage forundersøgelser vedrørende mulighederne for kommerciel udnyttelse af is og vand (forundersøgelsestilladelser).

Forundersøgelser omfatter typisk indledende, rekognoscerende undersøgelser af begrænset omfang. Hensigten med sådanne forundersøgelser er at danne grundlag for en rettighedshavers indledende vurderinger af forskellige geografiske områders egnethed. Derved kan rettighedshaveren foretage en vurdering af mulighederne for senere at gennemføre udnyttelsesaktiviteter.

En forundersøgelsestilladelse meddeles for et nærmere afgrænset geografisk område. Da tilladelsen ikke indebærer, at rettighedshaveren opnår eneret for det pågældende område, vil størrelsen af det geografiske område, som tilladelsen omfatter, være af mindre betydning. Tilla-

delsesområdet kan derfor være ganske stort. Det område, som er omfattet af en forundersøgelsestilladelse, reduceres, hvis der for en del af området senere meddeles en udnyttelsestilladelse med eneret. Det pågældende udnyttelsesområde skal i så fald udgå af forundersøgelsesområdet.

En forundersøgelsestilladelse meddeles på nærmere angivne vilkår. Der er udarbejdet standardvilkår for sådanne tilladelser, som er offentligt tilgængelige. De kan findes på www.businessingreenland.gl.

En forundersøgelsestilladelse meddeles som nævnt uden eneret for rettighedshaveren. Forundersøgelsestilladelsen er således ikke til hinder for, at andre forundersøgelsestilladelser for helt eller delvist samme område meddeles til andre parter. Meddelelse af en forundersøgelsestilladelse indebærer heller ikke et tilsagn om, at rettighedshaveren på et senere tidspunkt har ret til eller en fortrinsret til en udnyttelsestilladelse efter forslaget § 4 inden for det pågældende område.

Da en forundersøgelsestilladelse ikke indeholder en eneret for rettighedshaveren, er det begrænset, hvor omfattende undersøgelser der kan forventes udført inden for rammerne af en sådan tilladelse. Der vil derfor normalt ikke blive fastsat forpligtelser for rettighedshaveren til at udføre konkrete undersøgelsesarbejder.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 3, stk. 2.

Bestemmelsen angiver, at en forundersøgelsestilladelse kan meddeles for en periode på op til 3 år. Ved periodens udløb kan en ny forundersøgelsestilladelse meddeles efter ansøgning.

Til § 4

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 4, stk. 1, 1. pkt.

Bestemmelsen indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til at meddele en tilladelse til kommerciel udnyttelse af is og vand (udnyttelsestilladelse).

Efter bestemmelsen meddeles en udnyttelsestilladelse for et nærmere afgrænset område og på nærmere fastsatte vilkår. En udnyttelsestilladelse kan meddeles som en tilladelse til udnyttelse af is, en tilladelse til udnyttelse af vand eller en kombineret tilladelse til udnyttelse af både is og vand. Alle 3 typer udnyttelsestilladelser meddeles med henblik på kommerciel udnyttelse af is og vand. Se forslaget § 4, stk. 3.

Naalakkersuisut er ikke forpligtet til at imødekomme en ansøgning. En ansøger har således generelt ikke ret til at blive meddelt en udnyttelsestilladelse, selvom ansøgeren opfylder betingelserne for meddelelsen af en sådan tilladelse. Der henvises til forslaget § 12, stk. 5, og bemærkningerne dertil.

I en udnyttelsestilladelse kan Naalakkersuisut fastsætte alle relevante vilkår med hensyn til udnyttelsen, etablering og drift af bygninger, anlæg og installationer med videre og alle aktiviteter i forbindelse dermed. Det må afgøres på grundlag af en konkret vurdering af alle relevante forhold i det enkelte tilfælde. En ansøger eller en rettighedshaver har således generelt ikke ret til at blive meddelt en udnyttelsestilladelse på vilkår, der er identiske med vilkår i andre udnyttelsestilladelser meddelt til andre rettighedshavere.

Ved meddelelse af en udnyttelsestilladelse og fastsættelse af vilkår deri med videre skal Naalakkersuisut handle i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder principperne om saglighed, proportionalitet og ikke-diskrimination.

Efter forslaget kan en udnyttelsestilladelse meddeles med eneret eller uden eneret. Der henvises generelt til forslaget § 5 og bemærkningerne dertil.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen angiver, at der i en udnyttelsestilladelse kan fastsættes vilkår om den største mængde is og vand, som må udnyttes efter udnyttelsestilladelsen (udnyttelsesmængden).

Bestemmelsen har til formål at sikre, at der er hjemmel til, at der i en udnyttelsestilladelse kan fastsættes vilkår om den største mængde is og vand, som må udnyttes efter udnyttelsestilladelsen (udnyttelsesmængden). En udnyttelsesmængde kan fastsættes som et bestemt antal liter eller kubikmeter is eller vand om året.

Bestemmelsen skal særligt ses i sammenhæng med forslaget § 5, hvorefter en udnyttelsestilladelse kan meddeles uden eneret til et bestemt område eller en bestemt isressource eller vandressource. Forslagets § 5, stk. 1, giver mulighed for, at Naalakkersuisut meddeler en udnyttelsestilladelse uden eneret. Der kan således opstå tilfælde, hvor flere rettighedshavere kan meddeles en udnyttelsestilladelse til udnyttelse af den samme isressource eller vandressource med henblik på eksport, hvis den pågældende ressource har potentiale til det. Der henvises videre generelt til forslaget § 5 og bemærkningerne dertil. For at kunne give flere rettighedshavere mulighed for at udnytte den samme isressource eller vandressource, er det generelt nødvendigt eller hensigtsmæssigt at fastsætte vilkår om den største mængde is og vand, som må udnyttes efter udnyttelsestilladelserne. Derved bidrages der til, at isressourcerne og vand-

ressourcerne i Grønland udnyttes bedst og mest hensigtsmæssigt.

Bestemmelsen skal videre ses i sammenhæng med forslagets §§ 6 og 7. Forslagets § 6 indeholder bestemmelser om ændring af udnyttelsesmængden fastsat efter forslagets § 4, stk. 2. Forslagets § 7 indeholder bestemmelser om, hvordan en isressource eller en vandressource fordeles, hvis behovet for udnyttelse af is eller vand i et område til brug for forsyning til lokale forbrugere og udnyttelse efter udnyttelsestilladelser er større end den mængde is eller vand, som kan udnyttes i området. Der henvises generelt til de nævnte bestemmelser og bemærkningerne dertil.

De nærmere forhold vedrørende udnyttelsen og aktiviteterne i forbindelse dermed fastsættes i udnyttelsesplanen, som skal godkendes af Naalakkersuisut. Der henvises generelt til forslagets § 14 og bemærkningerne dertil.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 4, stk. 2, 1. pkt.

Efter bestemmelsen kan en udnyttelsestilladelse meddeles som en tilladelse til udnyttelse af is, en tilladelse til udnyttelse af vand eller en kombineret tilladelse til udnyttelse af både is og vand.

Til stk. 4

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 4, stk. 2, 2. pkt.

Efter bestemmelsen bortfalder en udnyttelsestilladelse uden videre, hvis udnyttelsen efter tilladelsen ikke påbegyndes inden en tidsfrist fastsat af Naalakkersuisut i tilladelsen.

Til stk. 5

Tidsfristen kan ikke være senere end 5 år efter meddelelsen af tilladelsen.

Påbegynder rettighedshaveren ikke udnyttelsen efter tilladelsen inden 5 år efter meddelelsen af tilladelsen, bortfalder tilladelsen dog uden videre. Den 5-årige frist er en absolut frist, der ikke kan forlænges.

Hvis udnyttelsestilladelsen for eksempel indeholder vilkår om, at rettighedshaveren skal påbegynde udnyttelsen inden 3 år efter meddelelsen af udnyttelsestilladelsen, kan rettighedshaveren generelt ansøge om en forlængelse af fristen. Naalakkersuisut er ikke forpligtet til at imødekomme en sådan anmodning om en fristforlængelse. Fristen for påbegyndelse af udnyttelsen kan dog som nævnt ikke overstige 5 år fra meddelelsen af udnyttelsestilladelsen.

Til stk. 6

Virksomheder, der udfører aktiviteter med udnyttelse af is og vand til konsum og salg i Grønland før denne inatsisartutlovs ikrafttræden meddeles tilladelse af Naalakkersuisut uden ansøgning herom.

Som eksempel har Nuuk Imeq gennem mange år udnyttet vand til produktion og salg i Grønland. Nuuk Imeq kan fortsætte denne produktion uændret, da sådanne virksomheder meddeles tilladelse efter den nye inatsisartutlov.

Til § 5

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Efter forslaget § 5, stk. 1, kan Naalakkersuisut meddele en udnyttelsestilladelse med eneret eller uden eneret til et bestemt område eller en bestemt isressource og/eller vandressource. Det gælder både for landområder og havområder.

Bestemmelsen sikrer muligheden for, at flere rettighedshavere kan meddeles en tilladelse til kommerciel udnyttelse af is og vand til den samme isressource eller vandressource, hvis den pågældende ressource har potentiale til det.

En part kan ansøge Naalakkersuisut om en udnyttelsestilladelse med eneret eller uden eneret efter forslaget § 12, stk. 2. Naalakkersuisut er ikke forpligtet til at imødekomme ansøgningen. Naalakkersuisut kan træffe afgørelse om, at der meddeles en udnyttelsestilladelse på andre vilkår end dem, der er ansøgt om. Naalakkersuisut kan således træffe afgørelse om, at en udnyttelsestilladelse skal meddeles med eneret eller uden eneret, uanset at dette er en fravigelse af ansøgningen.

Naalakkersuisuts afgørelse af, om en udnyttelsestilladelse skal meddeles med eneret eller uden eneret, må træffes på baggrund af en konkret vurdering af alle relevante forhold i det enkelte tilfælde. De relevante forhold, der kan få betydning for Naalakkersuisuts afgørelse, kan blandt andet være rettighedshaverens udtrykte ønske i ansøgningen. Derudover kan størrelsen på isressourcen eller vandressourcen sammenholdt med rettighedshaverens plan for udnyttelse og kapacitet få betydning for afgørelsen. Generelt er det uhensigtsmæssigt, at Naalakkersuisut meddeler en udnyttelsestilladelse med eneret til en stor udnyttelsesmængde af en isressource eller en vandressource, som er væsentligt større end rettighedshaverens behov, i et område med få ressourcer. Forhold vedrørende rettighedshaverens planlagte aktiviteter efter udnyttelsestilladelsen, herunder om der planlægges store investeringer i anlæg, infrastruktur eller lignende i Grønland, kan omvendt tale for, at en udnyttelsestilladelse skal med-

deles med eneret.

Naalakkersuisut kan videre træffe afgørelse om, at en udnyttelsestilladelse med eneret eller uden eneret skal meddeles efter en almindelig udbudsrunde eller efter en åben dør-procedure efter forslaget § 12, stk. 3 og stk. 4.

Det følger tilsvarende af forslaget § 8 om meddelelse af en tilladelse til kommerciel udnyttelse af vand til et selskab, der har indgået og opfylder en aftale om køb af overskudsvand fra en offentlig forskningsvirksomhed, at disse udnyttelsestilladelser både kan meddeles uden eneret og med eneret.

Naalakkersuisut bør generelt udvise forsigtighed ved meddelelse af udnyttelsestilladelser efter forslaget, således at alle parter, der har ret til at udnytte en bestemt mængde is eller vand fra en isressource eller en vandressource, generelt i praksis også har mulighed for at udnytte den nævnte mængde is eller vand.

Udgangspunktet er også her, at Naalakkersuisut har mulighed for at meddele en udnyttelsestilladelse for et havområde uden eneret og med eneret.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov og skal generelt ses i sammenhæng med forslaget § 5, stk. 1.

I bestemmelsen præciseres det, at en udnyttelsestilladelse, som er meddelt med eneret, kan omfatte følgende forhold:

- 1) En eneret for et bestemt område.
- 2) En eneret til en bestemt isressource eller vandressource.
- 3) En eneret til en bestemt udnyttelsesmængde fra et bestemt område eller af en bestemt isressource eller vandressource.

Det betyder blandt andet, at en udnyttelsestilladelse med eneret skal angive, hvilken form for eneret der følger med tilladelsen. I forhold til den nærmere betydning af udnyttelsesmængden henvises til forslaget § 4, stk. 2, og bemærkningerne dertil.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 5, stk. 1, om meddelelse af en udnyttelsestilladelse med eneret eller uden eneret.

Efter bestemmelsen i forslaget § 5, stk. 3, kan en rettighedshaver ansøge om, at en udnyttel-

sestilladelse ændres fra en udnyttelsestilladelse uden eneret til en udnyttelsestilladelse med eneret eller omvendt. En sådan ansøgning om ændring af en udnyttelsestilladelse kan kun indsendes af rettighedshaveren til samme udnyttelsestilladelse som anmodes ændret. Naalakkersuisut træffer afgørelse derom under hensyntagen til andre bestående og berørte rettigheder.

En afgørelse om ændring af en udnyttelsestilladelse fra en udnyttelsestilladelse uden eneret til en udnyttelsestilladelse med eneret eller omvendt kan blandt andet og særligt træffes på grundlag af ændrede forhold for rettighedshaveren. For eksempel kan sådanne ændrede forhold for rettighedshaveren vedrøre nye eller udvidede planer for aktiviteter efter udnyttelsestilladelsen, herunder nye eller udvidede planer om store investeringer i anlæg, infrastruktur eller lignende i Grønland. Sådanne ændrede forhold kan tale for, at en udnyttelsestilladelse uden eneret kan ændres til en udnyttelsestilladelse med eneret.

En afgørelse om ændring af en udnyttelsestilladelse fra en udnyttelsestilladelse uden eneret til en udnyttelsestilladelse med eneret eller omvendt kan videre blandt andet og særligt træffes på grundlag af ændrede miljømæssige forhold, klimatiske forhold eller andre forhold, som kan gøre, at det i praksis er nødvendigt for rettighedshaveren at sikre sig en eneret til en udnyttelsesmængde af en bestemt ressource eller til et område.

Efter bestemmelsen kan en udnyttelsestilladelse kun ændres under hensyntagen til andre eksisterende og berørte rettigheder. Det betyder for eksempel, at Naalakkersuisut som udgangspunkt ikke bør træffe en afgørelse om, at en udnyttelsestilladelse uden eneret ændres til udnyttelsestilladelse med eneret, hvis det har en negativ indvirkning på andre rettighedshaveres eksisterende rettigheder. Naalakkersuisut bør således som udgangspunkt ikke træffe afgørelse om, at en udnyttelsestilladelse uden eneret skal ændres til en udnyttelsestilladelse med eneret, hvis en anden rettighedshaver har en udnyttelsestilladelse til den pågældende isressource eller vandressource, og denne rettighed kan eller vil blive forringet som følge af Naalakkersuisuts afgørelse.

Det følger videre af bestemmelsen, at Naalakkersuisut ikke er forpligtet til at imødekomme en ansøgning om, at en udnyttelsestilladelse uden eneret skal ændres til en udnyttelsestilladelse med eneret, uanset at tilladelsen ikke påvirker andre eksisterende rettigheder. En ansøger har således generelt ikke ret til at få ændret en udnyttelsestilladelse.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Det følger af bestemmelsen, at en ændring af en udnyttelsestilladelse uden eneret til en udnyttelsestilladelse med eneret eller omvendt skal meddeles ved et tillæg til udnyttelsestilladelsen.

Til § 6

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 4, stk. 2, om fastsættelse af en udnyttelsesmængde.

Bestemmelsen i forslagets § 4, stk. 2, angiver, at der i en udnyttelsestilladelse fastsættes vilkår om den største mængde is og vand, som må udnyttes efter udnyttelsestilladelsen (udnyttelsesmængden).

Efter bestemmelsen i forslagets § 6, stk. 1, kan en rettighedshaver ansøge om, at udnyttelsesmængden efter en udnyttelsestilladelse ændres. En sådan anmodning om ændring af en udnyttelsestilladelse kan kun indsendes af rettighedshaveren til samme udnyttelsestilladelse som anmodes ændret. Naalakkersuisut træffer afgørelse derom. En ansøger har generelt ikke ret til at få ændret udnyttelsesmængden efter en udnyttelsestilladelse.

En ansøger har ikke ret til at få ændret udnyttelsesmængden efter en udnyttelsestilladelse.

Naalakkersuisut træffer afgørelse om ændring af udnyttelsesmængden efter en udnyttelsestilladelse på grundlag af forholdene nævnt i forslagets § 6, stk. 3. Der henvises til den nævnte bestemmelse og bemærkningerne dertil.

Naalakkersuisut kan fastsætte relevante vilkår i forbindelse med en afgørelse om ændring af udnyttelsesmængden efter forslagets § 6, stk. 1, herunder blandt andet om at udnyttelsesmængden kun ændres, hvis rettighedshaveren opfylder nogle nærmere angivne betingelser.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 4, stk. 2, om fastsættelse af en udnyttelsesmængde efter en udnyttelsestilladelse og forslagets § 6, stk. 1 om ændring af en fastsat udnyttelsesmængde.

Bestemmelsen i forslagets § 6, stk. 2, angiver nogle forhold, der særligt skal danne grundlag for en afgørelse om ændring af udnyttelsesmængden efter en udnyttelsestilladelse efter forslagets § 6, stk. 1.

En afgørelse om ændring af udnyttelsesmængden efter en udnyttelsestilladelse træffes blandt andet særligt på grundlag af de mængder is og vand, som er udnyttet i tilladelsesperiodens enkelte år og særligt det seneste år, og rettighedshaverens rapportering derom, jf. forslagets § 6, stk. 2, nr. 1. Denne del af bestemmelsen vedrører rettighedshaverens udnyttelse i de forudgående år i tilladelsesperioden. Hvis en rettighedshaver for eksempel kun har udnyttet halvde-

len (50 %) af den mængde is og vand, som rettighedshaveren har ret til at udnytte efter udnyttelsestilladelsen, i de forudgående år i tilladelsesperioden, kan dette tale for at ændre udnyttelsesmængden til en mindre udnyttelsesmængde. Hvis rettighedshaveren for eksempel kun har udnyttet halvdelen (50 %) af den mængde is og vand, som rettighedshaveren har ret til at udnytte efter udnyttelsestilladelsen, i de første år i tilladelsesperioden, men rettighedshaveren har udnyttet hele eller størstedelen af udnyttelsesmængden i det seneste år, kan det tale for ikke at ændre udnyttelsesmængden til en mindre udnyttelsesmængde. Det skyldes, at der særligt skal lægges vægt på rettighedshaverens udnyttelse i det seneste år.

En afgørelse om ændring af udnyttelsesmængden efter en udnyttelsestilladelse træffes endvidere særligt på grundlag af de mængder is og vand, som en rettighedshaver sandsynligvis vil udnytte i resten af tilladelsesperioden, og rettighedshaverens godkendte udnyttelsesplan derfor, jf. forslagets § 6, stk. 2, nr. 2. Det er således ikke tilstrækkeligt at træffe en afgørelse om ændring af udnyttelsesmængden på grundlag af oplysninger om rettighedshaverens udnyttelse i de forudgående år i tilladelsesperioden. Som en del af det samlede grundlag for at træffe afgørelse om ændring af udnyttelsesmængden indgår også rettighedshaverens sandsynlige eller mulige udnyttelse af is og vand i resten af tilladelsesperioden og de udnyttelsesaktiviteter med videre, som rettighedshaveren planlægger at udføre efter rettighedshaverens godkendte udnyttelsesplan. Hvis en rettighedshaver for eksempel kun har udnyttet halvdelen (50 %) af den mængde is og vand, som rettighedshaveren har ret til at udnytte efter udnyttelsestilladelsen, i de forudgående år i tilladelsesperioden, kan det som nævnt tale for at ændre udnyttelsesmængden til en mindre udnyttelsesmængde. På den anden side kan det være, at rettighedshaveren fremover planlægger at udnytte hele eller en større del af udnyttelsesmængden. Det kan tale for, at udnyttelsesmængden ikke ændres til en mindre mængde.

De nævnte eksempler vedrører ændring af udnyttelsesmængden til en mindre udnyttelsesmængde. Det er også muligt at ændre udnyttelsesmængden til en større udnyttelsesmængde, hvis der er grundlag derfor.

En afgørelse om ændring af udnyttelsesmængden efter en udnyttelsestilladelse træffes særligt på grundlag af de nævnte forhold. De nævnte forhold skal således generelt indgå som grundlag for en afgørelse om ændring af udnyttelsesmængden efter en udnyttelsestilladelse. Når Naalakkersuisut træffer afgørelse om ændring af udnyttelsesmængden efter en udnyttelsestilladelse, kan Naalakkersuisut dog også inddrage andre relevante forhold, som ikke fremgår direkte af bestemmelsen.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen angiver, at en ændring af udnyttelsesmængden fastsættes ved et tillæg til ud-

nyttelsestilladelsen.

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen vedrører tilfælde, hvor det samlede behov for udnyttelse af is eller vand i et område til brug for forsyning til lokale forbrugere og samtidig udnyttelse efter udnyttelsestilladelser er større end den mængde is eller vand, som rent faktisk kan udnyttes i området. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 5, hvorefter en udnyttelsestilladelse kan meddeles uden eneret.

Hvis behovet for udnyttelse af is eller vand i et område til brug for forsyning til lokale forbrugere og udnyttelse efter udnyttelsestilladelser er større end den mængde is eller vand, som kan udnyttes i området, skal den udnyttelige mængde is eller vand fordeles på den måde og efter den prioriterede rækkefølge, som anføres i forslagets § 7, stk. 1.

Efter bestemmelsen i forslagets § 7, stk. 1, tages udgangspunkt i den udnyttelige mængde is eller vand. Ved den udnyttelige mængde is eller vand forstås den mængde is eller vand, som rent faktisk i praksis kan udnyttes fra den pågældende isressource eller vandressource, og ikke den mængde is eller vand, som den pågældende isressource eller vandressource indeholder.

Den udnyttelige mængde is eller vand fordeles som 1. prioritet til dækning af behovet for forsyning til lokale forbrugere i Grønland. Den resterende del af den udnyttelige mængde is eller vand fordeles derefter og som 2. prioritet mellem de rettighedshavere, som efter en udnyttelsestilladelse dertil har ret til at udnytte den pågældende isressource eller vandressource.

Hvis en forsyningsvirksomhed ikke kan få opfyldt deres behov fuldt ud (100 %), tildeles rettighedshaverne ikke nogen andel af den udnyttelige mængde is eller vand.

Hvis den udnyttelige mængde is eller vand efter en periode mindskes yderligere eller øges, må der foretages en ny fordeling af den udnyttelige mængde is eller vand efter forslagets § 7, stk. 1 og 2. I tilfælde, hvor der alene er tale om en bagatelagtig formindskelse eller forøgelse af den udnyttelige mængde is eller vand, vil det dog generelt ikke være relevant at foretage en ny fordeling.

Naalakkersuisut bør generelt udvise en vis forsigtighed ved meddelelse af udnyttelsestilladelser efter forslaget, således at alle parter, der har ret til at udnytte en bestemt mængde is eller vand fra en isressource eller en vandressource, i praksis også har mulighed for at udnytte den

nævnte mængde is eller vand. Det kan dog være miljømæssige forhold, klimatiske forhold eller andre forhold, som gør, at det i praksis ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at udnytte en isressource eller en vandressource i det omfang, som var forudsat ved meddelelsen af de enkelte udnyttelsestilladelser.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget § 7, stk. 1. Der henvises generelt til den nævnte bestemmelse og bemærkningerne dertil.

Bestemmelsen vedrører fordeling af en udnyttelig mængde is eller vand mellem 2 eller flere rettighedshavere efter udnyttelsestilladelser, der indeholder vilkår om udnyttelsesmængder.

Det følger af bestemmelsen, at den udnyttelige mængde is eller vand i et område blandt rettighedshavere efter udnyttelsestilladelser med vilkår om udnyttelsesmængder efter tilladelserne, jf. forslaget § 4, stk. 2, fordeles forholdsmæssigt på grundlag af størrelsesforholdet mellem udnyttelsesmængderne efter tilladelserne.

Hvis der for eksempel er 2 rettighedshavere, der skal dele en del af en udnyttelig mængde is eller vand, og den ene rettighedshaver efter en tilladelse dertil har ret til at udnytte 1.000.000 liter vand om året, mens den anden rettighedshaver har ret til at udnytte 500.000 liter vand om året, tildeles den førstnævnte rettighedshaver således $\frac{2}{3}$ (66,66 %) og den sidstnævnte rettighedshaver $\frac{1}{3}$ (33,33 %) af den udnyttelige mængde is eller vand.

Hvis en udnyttelig mængde is eller vand skal fordeles mellem en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse uden vilkår om en udnyttelsesmængde efter den gældende landstingslov eller efter forslaget og en senere rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse med vilkår om en udnyttelsesmængde fastsat efter forslaget, fordeles den udnyttelige mængde is eller vand i lige forhold mellem dem, jf. forslaget § 7, stk. 1. For så vidt angår rettighedshaveren efter en udnyttelsestilladelse uden vilkår om en udnyttelsesmængde tages udgangspunkt i den mængde is eller vand, som rettighedshaveren har ret til at udnytte efter rettighedshaverens godkendte udnyttelsesplan eller en anden godkendt plan eller lignende. For så vidt angår den senere rettighedshaver efter udnyttelsestilladelsen med vilkår om en udnyttelsesmængde tages udgangspunkt i udnyttelsesmængden i den tildelte udnyttelsestilladelse.

Til § 8

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i § 4a, stk. 1, 1. pkt., i den gældende landstingslov.

Bestemmelsen vedrører meddelelse af en tilladelse til kommerciel udnyttelse af vand til et selskab, der har indgået og opfylder en aftale om køb af overskudsvand fra en offentlig forsyningsvirksomhed. Der henvises til forslagens § 8, stk. 2, og bemærkningerne dertil.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den generelle hjemmel for Naalakkersuisut i forslagens § 4 til at meddele en tilladelse til kommerciel udnyttelse af is og vand til en rettighedshaver.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse og uddybning af bestemmelsen i § 4a, stk. 4, i den gældende landstingslov. Bestemmelsen skal generelt ses i sammenhæng med forslagens § 8, stk. 1. Der henvises til den nævnte bestemmelse og bemærkningerne dertil.

Bestemmelsen i forslagens § 8, stk. 2, angiver, at en udnyttelsestilladelse meddelt efter forslagens § 8, stk. 1, kun giver ret til udnyttelse af vand, hvis rettighedshaveren har indgået og i praksis opfylder en aftale med en offentlig forsyningsvirksomhed om køb af overskudsvand fra forsyningsvirksomheden. Det er videre en forudsætning for retten til at udnytte vand efter forslagens § 8, stk. 1, at udnyttelsen sker på grundlag af og i overensstemmelse med aftalen med den offentlige forsyningsvirksomhed.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen angiver blandt andet, at en aftale om en rettighedshavers køb af overskudsvand fra en offentlig forsyningsvirksomhed som nævnt i forslagens § 8, stk. 1, skal indgås og opfyldes med respekt af den offentlige forsyningsvirksomheds forsyningspligt og andre forpligtigelser efter lovgivningen derom. Det er en betingelse, at vandkøbsaftalen indeholder vilkår derom. Denne del af bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagens § 8, stk. 2 og 3. Der henvises generelt til de nævnte bestemmelser og bemærkningerne dertil.

Bestemmelsen i forslagens § 8, stk. 3, angiver videre blandt andet, at vandkøbsaftalen derudover blandt andet kan indeholde vilkår om levering af vand, herunder om levering af bestemte mindste og største mængder af vand og vand af en bestemt kvalitet og vederlag for levering af vand. Det er ikke en betingelse, at vandkøbsaftalen indeholder vilkår om de nævnte forhold, og vandkøbsaftalen kan også indeholde vilkår om andre relevante forhold.

Det følger desuden af bestemmelsen, at den offentlige forsyningsvirksomhed kan forhandle, indgå og opfylde en vandkøbsaftale med de nævnte vilkår og andre vilkår på grundlag af blandt andet forsyningsvirksomhedens erhvervmæssige interesser og forhold.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen angiver, at bestemmelserne i forslagets §§ 4-7 også finder anvendelse på en udnyttelsestilladelse meddelt efter forslagets § 8, stk. 1, i det omfang andet ikke følger af forslagets § 8, stk. 1-3. Det betyder blandt andet, at en udnyttelsestilladelse efter forslagets § 8, stk. 1, både kan meddeles uden eneret og med eneret.

Der henvises videre generelt til forslagets §§ 4-7 og bemærkningerne dertil.

Til § 9

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse og præcisering af bestemmelsen i § 5, stk. 1, i den gældende landstingslov.

Bestemmelsen i forslagets § 9, stk. 1, angiver nogle betingelser, som en rettighedshaver generelt skal opfylde efter en udnyttelsestilladelse meddelt efter forslagets §§ 4 eller 8.

Det er en betingelse for meddelelse af en udnyttelsestilladelse efter forslagets §§ 4 eller 8, at rettighedshaveren efter tilladelsen er et aktieselskab eller et anpartsselskab, som har hjemsted i Grønland.

Derudover må rettighedshaveren som udgangspunkt kun udføre aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget. Rettighedshaveren må således generelt ikke udføre andre aktiviteter end de nævnte aktiviteter, herunder for eksempel produktion og salg af andre drikkevarer som sodavand og øl eller drift af hotel, restaurant, bar eller andre steder med servering af drikkevarer, drikkevand på flaske og is til drikkevarer. Hvis et selskab gerne vil udføre aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget og andre aktiviteter, kan selskabet for eksempel oprette et datterselskab. Datterselskabet kan således være rettighedshaver efter en tilladelse efter forslaget og udføre aktiviteterne efter tilladelsen. Moderselskabet kan udføre de andre aktiviteter, der ikke er omfattet af tilladelsen. På den måde vil aktiviteterne efter en tilladelse efter forslaget generelt være adskilt både i praksis og økonomisk fra andre aktiviteter.

Forslagets § 9, stk. 2, indeholder en undtagelse til kravet i stk. 1 om adskillelse af aktiviteter efter udnyttelsestilladelser efter forslagets §§ 4 og 8 og andre aktiviteter. Se § 9, stk. 2, bemærkningerne dertil og de almindelige bemærkninger derom i afsnit 2.2.2 og 2.2.5.

Efter bestemmelsen i forslagets § 9, stk. 1, må rettighedshaverselskabet ikke blive sambeskattet med andre selskaber.

Alle de nævnte betingelser skal være opfyldt i hele tilladelsesperioden.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen indeholder en undtagelse til kravet i stk. 1 om adskillelse af aktiviteter efter udnyttelsestilladelser efter forslagets §§ 4 og 8 og andre aktiviteter. Se § 9, stk. 1, bemærkningerne dertil og de almindelige bemærkninger i afsnit 2.2.2 og 2.2.5.

Bestemmelsen giver mulighed for, at Naalakkersuisut kan meddele en udnyttelsestilladelse efter forslagets §§ 4 eller 8 til et aktieselskab eller et anpartsselskab, som både udfører aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget og andre aktiviteter, herunder for eksempel produktion og salg af andre drikkevarer som sodavand og øl eller drift af hotel, restaurant, bar eller andre steder med servering af drikkevarer, drikkevand på flaske og is til drikkevarer.

Bestemmelsen har særligt til formål at kunne anvendes i tilfælde, hvor det medfører praktiske, driftsmæssige og økonomiske ulemper at adskille aktiviteterne omfattet af en udnyttelsestilladelse efter forslaget og andre aktiviteter. Det kan for eksempel være, at de samme bygninger, produktionsanlæg og andre anlæg med videre skal anvendes til udførelse af både aktiviteterne omfattet af en udnyttelsestilladelse efter forslaget og de andre aktiviteter, som selskabet udfører. Et eksempel kan være, at et selskab bruger samme anlæg i forskellige perioder til produktion og påfyldning på flaske og metaltønder af øl, sodavand og drikkevand med og uden kulsyre og til lagring af råvarer og færdigvarer. Et andet eksempel kan være, at et selskab, der driver et hotel med restaurant og bar, har mindre anlæg til produktion og påfyldning på flaske og metaltønder af drikkevand med og uden kulsyre og til produktion af is til brug i drikkevarer og til lagring af råvarer og færdigvarer.

En udnyttelsestilladelse omfattet af forslagets § 9, stk. 2, skal indeholde vilkår om, at rettighedshaveren efter tilladelsen ikke er omfattet af forslagets § 25, stk. 3, og andre særlige lovbestemmelser om skatter og afgifter for rettighedshavere efter udnyttelsestilladelser efter forslagets §§ 4 eller 8.

Se forslagets § 25, stk. 3 og 4, og bemærkningerne dertil.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en generel videreførelse og præcisering af bestemmelsen i § 5, stk. 2, i den gældende landstingslov.

Bestemmelsen angiver, at rettighedshaveren efter en udnyttelsestilladelse meddelt efter for-

slagets § 4 eller § 8 skal have den fornødne sagkundskab og finansielle kapacitet til at kunne udføre udnyttelsesaktiviteterne og de andre aktiviteter omfattet af tilladelsen.

Den fornødne sagkundskab omfatter blandt andet kompetencer, herunder viden og erfaringer, vedrørende kommerciel udnyttelse af is og vand. Derunder ressourceudnyttelse af is og vand, produktion af isprodukter og vandprodukter og markedsføring, salg, transport og levering af isprodukter og vandprodukter. Den fornødne sagkundskab omfatter også kompetencer vedrørende beskyttelse af natur og miljø.

Det må afgøres på grundlag af en samlet vurdering af alle relevante forhold i det enkelte tilfælde, hvilken sagkundskab og finansiell kapacitet, som er nødvendig for at kunne udføre udnyttelsesaktiviteterne og de andre aktiviteter omfattet af tilladelsen.

Til stk. 4

Bestemmelsen er en videreførelse og uddybning af bestemmelsen i § 5, stk. 3, i den gældende landstingslov.

Bestemmelsen angiver blandt andet, at en udnyttelsestilladelse efter forslaget § 4 ikke kan omfatte en eneret til et område, hvis områdets udnyttelsespotentialer væsentligt overstiger rettighedshaverens behov. Denne bestemmelse skal ses i sammenhæng med den vurdering, som skal foretages i henhold til § 5 om eneret.

Denne del af bestemmelsen har generelt til formål at sikre, at rettighedshaveren efter en udnyttelsestilladelse meddelt efter forslaget § 4 ikke "sidder på" et areal uden at udnytte det i tilstrækkelig grad (arealreservation).

Bestemmelsen vedrører alene en udnyttelsestilladelse meddelt efter forslaget § 4. Der er således generelt ikke noget til hinder for, at en udnyttelsestilladelse efter forslaget § 8 kan omfatte en eneret til et område, hvis områdets udnyttelsespotentialer væsentligt overstiger rettighedshaverens behov.

Bestemmelsen har blandt andet til formål at sikre, at der ikke meddeles en udnyttelsestilladelse med eneret for et område, som rettighedshaveren efter udnyttelsestilladelsen ikke forventer eller ikke forventes at kunne udnytte.

Hvis en rettighedshaver for eksempel kun forventes at udnytte halvdelen (50 %) af den mængde is og vand, som rettighedshaveren ansøger om ret til at udnytte efter udnyttelsestilladelsen, kan det tale for at udnyttelsestilladelsen ikke meddeles i den form, som rettighedshaveren ansøgte om.

Til stk. 5

Bestemmelsen i forslaget § 9, stk. 5, angiver, at en udnyttelsestilladelse efter § 4 eller § 8 tilsvarende ikke kan omfatte en eneret til en udnyttelsesmængde, jf. § 4, stk. 2, som er væsentligt større end rettighedshaverens behov. Denne bestemmelse skal ses i sammenhæng med den vurdering, som skal foretages i henhold til § 5 om eneret.

Ved udnyttelsesmængde forstås en bestemt største mængde is eller vand fra en bestemt isresource eller vandressource, som rettighedshaveren har ret til at udnytte efter en udnyttelsestilladelse. Der henvises generelt til forslaget § 4, stk. 2, og bemærkningerne dertil.

En udnyttelsesmængde kan ændres efter reglerne i forslaget § 6. Der henvises generelt til den nævnte bestemmelse og bemærkningerne dertil.

Til § 10

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 6.

Til stk. 1

Det følger af bestemmelsen, at Naalakkersuisut inden for et landområde, hvor der er meddelt en tilladelse med eneret efter § 5, på ethvert tidspunkt kan meddele tilladelse til offentlige forsyningsvirksomheder til at foretage udnyttelse af is og vand med henblik på forsyning til forbrug i beboede områder og eventuelle fremtidige beboede områder.

Bestemmelsen skal sikre, at udnyttelse af is eller vand i et område efter udnyttelsestilladelser med eneret ikke udelukker eller begrænser udnyttelsen af is eller vand i området til brug for forsyning til lokale forbrugere.

Udnyttelse efter en tilladelse efter forslaget § 10 vil kunne begrænse adgangen til udnyttelse efter en tilladelse til udnyttelse med eneret efter § 4.

Til stk. 2

En meddelelse af en tilladelse til udnyttelse efter forslaget § 10 vil ikke medføre, at en rettighedshaver efter en tilladelse til udnyttelse med eneret efter § 4 har ret til erstatning eller andre krav eller beføjelser over for Naalakkersuisut eller rettighedshaveren efter tilladelsen til udnyttelse efter § 10.

Til § 11

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 7, stk. 1.

Efter bestemmelsen kan en udnyttelsestilladelse efter forslaget § 4 eller § 8 meddeles for en

periode på op til 20 år.

Tilladelsesperioden skal fastsættes under hensyntagen til en konkret vurdering af alle relevante forhold i det enkelte tilfælde, herunder rettighedshaverens interesse i at få fastsat tilladelsesvilkårene for en længere periode, myndighedernes interesse i, at tilladelsesperioden ikke forhindrer, at der løbende kan ske en rimelig grad af tilpasning af tilladelsesvilkårene i overensstemmelse med de internationale markedsforhold for is og vand med videre.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 7, stk. 2.

Bestemmelsen angiver, at en udnyttelsestilladelse kan forlænges, når den udløber. Det forudsætter, at rettighedshaveren fremsender ansøgning derom inden tilladelsens udløb, og at rettighedshaveren i øvrigt har overholdt de hidtil gældende tilladelsesvilkår. Ved behandling af en ansøgning om forlængelse af en udnyttelsestilladelse har Naalakkersuisut en skønsmæssig beføjelse til at bestemme, om en forlængelse skal meddeles og i givet fald, hvilke vilkår der skal tilknyttes en sådan forlængelse. Rettighedshaveren har således ikke krav på at blive meddelt en forlængelse. Desuden har rettighedshaveren ikke krav på, at en eventuel forlængelse sker på uændrede vilkår eller på vilkår, som ikke er mere byrdefulde for rettighedshaveren end de hidtidige tilladelsesvilkår.

Den samlede tilladelsesperiode kan dog ikke være længere end 30 år.

Til stk. 3

En forlængelse af tilladelsesperioden fastsættes ved et tillæg til udnyttelsestilladelsen.

Til § 12

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut meddele en tilladelse efter forslagets § 4 eller § 8 på en af måderne nævnt i forslagets § 12, stk. 2-4.

Forslagets § 12, stk. 2-4, svarer i et vist omfang til § 23 i råstofloven. Der henvises generelt til forslagets § 12, stk. 2-4, og bemærkningerne dertil.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

I bestemmelsen præciseres det, at Naalakkersuisut kan meddele en tilladelse efter en ansøg-

ning derom. Dermed kan Naalakkersuisut udelukkende meddele en tilladelse efter modtagelsen af en ansøgning, der er indgivet i efter procedureerne i stk. 3-5.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut kan meddele en tilladelse efter en almindelig offentlig indkaldelse af ansøgninger om meddelelse af en eller flere udnyttelsestilladelser (en udbudsrunde).

Naalakkersuisut offentliggør en meddelelse om indkaldelse af ansøgninger mindst 90 dage inden ansøgningsfristens udløb. Meddelelsen offentliggøres på hjemmesiden for Naalakkersuisut og på anden måde, herunder for eksempel ved annoncering i aviser og andre medier.

En udbudsrunde bidrager generelt til at sikre inddragelse af flest mulige interesserede ansøgerselskaber og dermed til at udsætte adgangen til udnyttelse af isressourcerne og vandressourcerne i Grønland for øget konkurrence.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til at fastsætte bestemmelser om, at et bestemt område i en bestemt periode skal være åbent for meddelelse af en eller flere udnyttelsestilladelser efter § 4 eller § 8 efter ansøgning derom (en åben dør-procedure).

Naalakkersuisut offentliggør en meddelelse om åben dør-proceduren på hjemmesiden for Naalakkersuisut og på anden måde, herunder for eksempel ved annoncering i aviser og andre medier. Ændringer af åben dør-proceduren eller vilkårene derfor eller lukning af åben dør-proceduren offentliggøres på samme måde.

Meddelelsen skal blandt andet indeholde oplysninger om, hvilke isressourcer og/eller vandressourcer, som der kan meddeles tilladelse til udnyttelse af, hvilke områder der er omfattede, og hvordan interesserede parter kan indhente nærmere oplysninger om vilkår om ansøgning om og meddelelse af en udnyttelsestilladelse med videre.

En ansøgning om meddelelse af en udnyttelsestilladelse efter åben dør-proceduren kan tidligst indgives 90 dage efter offentliggørelsen af meddelelsen om åben dør-proceduren. Dette er for at sikre at alle konkurrencedygtige selskaber har haft den fornødne tid til at afgive tilbud.

Til stk. 5

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut kan undlade at meddele en udnyttelsestilladelse, selvom Naalakkersuisut har modtaget en eller flere ansøgninger derom, som er indgivet efter en af procedurerne nævnt i forslaget § 12, stk. 2-4.

En ansøger har således generelt ikke ret til at blive meddelt en udnyttelsestilladelse, selv om ansøgeren opfylder betingelserne for meddelelse af en sådan tilladelse. Såfremt Naalakkersuisut ikke tildeler en tilladelse efter en udbudsrunde eller en åben dør-procedure skal de almindelige forvaltnings principper overholdes. Det vil bl.a. sige at en afslag skal bero på baggrund af ligebehandlingsprincippet og ikke udføres på et usagligt grundlag. Følgende kan, men ikke udelukkende, være problemstillinger, som begrunder en afslag: Inhabilitet og interessekonflikter, fejl i udbudsproceduren, ændrede budget- og strukturelle forhold nødvendiggør det.

Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 4, stk. 1.

Til § 13

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Naalakkersuisut kan ved bekendtgørelse fastsætte nærmere bestemmelser om en tilladelsesansøgningens indhold og indgivelse og om meddelelsen af en udnyttelsestilladelse med videre.

Til § 14

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i § 8, stk. 1, i den gældende landstingslov.

Efter bestemmelsen skal en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse udarbejde en udnyttelsesplan for de samlede udnyttelsesaktiviteter. Udnyttelsesplanen skal være godkendt af Naalakkersuisut, inden rettighedshaveren begynder at foretage udnyttelse og etablering af anlæg og andre foranstaltninger vedrørende udnyttelsen.

Naalakkersuisut skal blandt andet godkende tilrettelæggelsen af udnyttelsen og etableringen og driften af anlæg med videre. For så vidt angår kravene til indholdet af udnyttelsesplanen henvises til forslaget § 14, stk. 2, og bemærkningerne dertil.

Ved godkendelse af en udnyttelsesplan skal Naalakkersuisut blandt andet påse, at udnyttelsesaktiviteterne og foranstaltninger i forbindelse dermed udføres forsvarligt med hensyn til at sikre en tilstrækkelig god kvalitet af udnyttet is og vand. Ved godkendelse af en udnyttelses-

plan skal Naalakkersuisut videre blandt andet påse, at udnyttelsesaktiviteterne og foranstaltninger i forbindelse dermed udføres forsvarligt i teknisk henseende og under hensyntagen til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed.

Når Naalakkersuisut træffer afgørelse om meddelelse af en godkendelse af en udnyttelsesplan og fastsætter vilkår i forbindelse dermed, skal Naalakkersuisut generelt handle i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder principper om saglighed, proportionalitet og ikke-diskrimination. Afslag på meddelelse af en godkendelse af en udnyttelsesplan kan meddeles, hvis et afslag er begrundet i saglige hensyn, herunder for eksempel hensyn til forhold vedrørende kvalitet af is eller vand, teknik, sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse eller samfundsmæssig bæredygtighed.

Ud over udnyttelsesplanen skal rettighedshaveren også udarbejde og indgive en ophørsplan som anført i forslagets § 15 med henblik på en samlet behandling af de nævnte planer.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse og uddybning af bestemmelsen i § 8, stk. 2, i den gældende landstingslov.

Efter bestemmelsen skal rettighedshaveren i udnyttelsesplanen oplyse og dokumentere, hvilken kvalitet isprodukterne og vandprodukterne vil have ved salg til tredjeparter, og hvordan rettighedshaveren vil sikre produkternes kvalitet.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 17 og har særligt til formål at bidrage til at sikre, at isprodukter og vandprodukter fra Grønland generelt har en tilstrækkelig renhed og kvalitet. Det er af stor betydning for udviklingen af udnyttelsen af is og vand i Grønland, at der er tale om produkter af god kvalitet.

Det er videre generelt af stor betydning for en rettighedshaver, der har investeret økonomiske og andre ressourcer i produktion, markedsføring og salg af isprodukter og vandprodukter fra Grønland, at værdien af disse investeringer for eksempel ikke forringes af, at en anden rettighedshaver producerer, markedsfører og sælger produkter, der ikke er af god kvalitet, og som derfor kan påvirke det generelle omdømme for grønlandske produkter i negativ retning.

Offentlige myndigheder i Grønland og rettighedshavere har derfor generelt en fælles interesse for, at der foretages en løbende kvalitetssikring af isprodukter og vandprodukter fra Grønland.

Bestemmelsen i forslagets § 14, stk. 2, vedrører oplysninger om en række yderligere forhold, som en udnyttelsesplan skal indeholde.

Det følger blandt andet af bestemmelsen, at udnyttelsesplanen skal indeholde oplysninger om

rettighedshaverselskabets finansielle kapacitet, herunder dets soliditet og likviditet, i forbindelse med udnyttelsesaktiviteterne og finansieringen af udnyttelsesaktiviteterne.

Denne del af bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslagets § 9, stk. 3, hvorefter rettighedshaveren efter en udnyttelsestilladelse blandt andet skal have den fornødne finansielle kapacitet til at kunne udføre udnyttelsesaktiviteterne og andre aktiviteter omfattet af tilladelsen.

Bestemmelsen angiver endvidere, at udnyttelsesplanen skal indeholde oplysninger om muligheden for udførelse af udnyttelsesaktiviteterne med økonomisk udbytte og om en vurdering af miljømæssige og beskæftigelsesmæssige forhold i forbindelse med udnyttelsesaktiviteterne.

I forbindelse med godkendelse af en udnyttelsesplan og en ophørsplan foretager Naalakkersuisut en samlet vurdering af alle relevante forhold vedrørende de aktiviteter, rettighedshaveren vil udføre, og de anlæg, rettighedshaveren vil etablere og drive, med videre. I vurderingen inddrages blandt andet aktiviteterne og anlæggenes virkninger på miljøet. Det indebærer blandt andet, at der må foretages en vurdering af virkninger på miljøet (VVM) og en vurdering af udnyttelsesprojektets samfundsmæssige bæredygtighed (VSB), i det omfang det er relevant.

Til § 15

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 9, stk. 1.

Bestemmelsen gælder alene udnyttelsesaktiviteter og giver grundlag for varetagelse af især miljø- og sikkerhedsmæssige hensyn både ved ophør af sådanne aktiviteter og i perioden efter ophøret.

Bestemmelsen angiver således, at der i forbindelse og samtidigt med indgivelse af en ansøgning om godkendelse af en udnyttelsesplan efter forslagets § 14 også skal udarbejdes og fremsendes en ophørsplan til Naalakkersuisuts godkendelse.

Ophørsplanen skal angive, hvad rettighedshaveren skal foretages ved aktiviteternes ophør med hensyn til oprydning og fjernelse af anlæg, der er etableret efter udnyttelsestilladelsen efter forslagets § 4. Hvis anlæg, som af miljømæssige og sikkerhedsmæssige grunde kræver vedligeholdelse efter aktiviteternes ophør, planlægges efterladt i området, skal det i ophørsplanen angives, hvorledes denne vedligeholdelse vil blive foretaget.

Bestemmelsen angiver, at ophørsplanen skal indeholde oplysninger om, hvorledes der sikres

et forsvarligt økonomisk grundlag for planens gennemførelse. I forbindelse dermed henvises der til § 17, stk. 2, om eventuel sikkerhedsstillelse. Ophørsplanen skal godkendes af Naalakkersuisut.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 9, stk. 3.

Bestemmelsen angiver, at ophørsplanen skal godkendes af Naalakkersuisut, inden udnyttelsen kan gennemføres.

Efter bestemmelsen skal ophørsplanen opdateres og ændres ved væsentlige ændringer i udnyttelsesaktiviteterne eller andre forhold af betydning for ophørsplanen eller dens gennemførelse.

Opdateringer og ændringer af ophørsplanen skal godkendes af Naalakkersuisut.

Bestemmelserne i §§ 17-18 sikrer, at miljø- og sikkerhedsmæssige hensyn varetages ved ophør af ressourceudnyttende aktiviteter. Planlægningen deraf skal begynde allerede ved aktiviteterne begyndelse. Ophørsplanen og godkendelsen deraf er en væsentlig forudsætning for, at der på et senere tidspunkt kan sikres en gennemførelse af de nødvendige ophørsforanstaltninger, således at det sker på en økonomisk og hensigtsmæssig måde.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til landstingsloven.

Bestemmelsen fastslår, at Naalakkersuisut kan påbyde rettighedshaveren at gennemføre ophørsplanen, hvis aktiviteterne efter en udnyttelsestilladelse er ophørt og har ligget stille i en periode længere periode og såfremt det vurderes at rettighedshaver ikke har påtænkt sig at påbegynde aktiviteterne igen.

Til § 16

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 10, stk. 1.

Bestemmelsen sikrer muligheden for, at udførelsen af udnyttelsesaktiviteter midlertidigt kan indstilles.

Det er muligt, at der kan opstå perioder, hvor en udnyttelse vil være tabsgivende på grund af varierende prisforhold og afsætningsforhold for de fremstillede produkter. Disse perioder kan være af kortere af varighed, således at en endelig indstilling (et ophør) af aktiviteterne ikke

ønskes gennemført.

Bestemmelsen angiver, at en midlertidig indstilling af udnyttelsesaktiviteter skal godkendes af Naalakkersuisut.

Til stk. 2

Bestemmelsen angiver at Naalakkersuisut kan fastsætte vilkår i forbindelse med en godkendelse, som har til formål at sikre at anlæg vedligeholdes hvis aktiviteterne indstilles.

Bestemmelsen angiver, at godkendelsen af en midlertidig indstilling kan meddeles for indtil 2 år ad gangen.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 10, stk. 2.

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut kan påbyde, at ophørsplanen efter forslaget § 15 skal gennemføres, hvis en midlertidig indstilling har varet i 2 år eller derover, eller hvis vilkårene for godkendelsen af en midlertidig indstilling ikke overholdes.

Til § 17

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse og præcisering af bestemmelsen i landstingslovens § 12, stk. 1.

Det følger af bestemmelsen, at Naalakkersuisut i en tilladelse efter forslaget § 3, § 4 og § 8 og i en godkendelse efter forslaget § 14, kan fastsætte en række vilkår for aktiviteterne udførelse, særligt vedrørende tekniske, sikkerhedsmæssige, miljømæssige, arealmæssige og ressourcemæssig forhold. Desuden kan Naalakkersuisut fastsætte vilkår om for eksempel den periode, hvor godkendelsen er gældende, rapportering om bestemte forhold og overvågning (monitorering) af forhold af miljømæssig eller sundhedsmæssig betydning. Sådan overvågning (monitorering) kan enten udføres af rettighedshaveren inden for de rammer, som er fastlagt i godkendelsen, eller af Naalakkersuisut for rettighedshaverens regning og risiko.

Tilladelsesvilkårene i en udnyttelsestilladelse må udformes under hensyntagen til karakteren og omfanget af de planlagte aktiviteter og under hensyntagen til vurderingerne af den markeds-mæssige interesse for at etablere de pågældende former for aktiviteter på det tidspunkt, hvor tilladelsen forhandles og meddeles. Tilladelsesvilkårene bør således generelt blive udformet på baggrund af forhandlinger mellem Naalakkersuisut og ansøgeren.

Vilkårene vil både kunne knytte sig til selve aktiviteterne og til perioden efter aktiviteterne ophør.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse og uddybning af bestemmelsen i landstingslovens § 12, stk. 2.

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut i en tilladelse efter forslaget § 3, § 4 eller § 8 eller en godkendelse efter forslaget § 14, kan fastsætte vilkår til sikring af rettighedshaverens opfyldelse af sine forpligtelser efter forslaget, tilladelsen og godkendelser, herunder vilkår om sikkerhedsstillelse.

Bestemmelsen sikrer, at rettighedshaveren har de fornødne økonomiske midler, eller kan stille sikkerhed for, således at det sikres, at der foretages den forudsatte opfyldelse af forpligtelser efter forslaget, tilladelsen og godkendelser og oprydning og fjernelse af anlæg med videre. Sådanne vilkår kan for eksempel være, at rettighedshaveren skal foretage deponering af et beløb i et pengeinstitut eller skal stille en bankgaranti eller en moderselskabsgaranti til sikkerhed for opfyldelsen af sådanne forpligtelser med videre.

Vilkår efter denne bestemmelse kan også omfatte vilkår om, at rettighedshaveren skal foretage regnskabsmæssige hensættelser kombineret med vilkår, som sikrer, at de hensatte beløb reelt forbliver i virksomheden og således er til rådighed for gennemførelse af den nødvendige oprydning med mere.

Ved udnyttelsesaktiviteter bør den konkrete udformning af en sikkerhedsstillelse foretages under hensyntagen til dels de konkrete udnyttelsesaktiviteter, dels omfanget og karakteren af de forventede forpligtelser efter forslaget, tilladelsen og godkendelser og ophørsforanstaltninger med videre. Endvidere bør vilkårene tilpasses den økonomiske baggrund hos rettighedshaveren. Udformningen vil i øvrigt ske efter drøftelse med rettighedshaveren.

De vilkår, som fastsættes efter bestemmelsen, skal derfor udformes ved en afbalancering af hensynet til forpligtelsernes opfyldelse og hensynet til, at de pågældende udnyttelsesaktiviteter så vidt muligt etableres og drives på et rimeligt økonomisk grundlag. Det er derfor muligt, at der i praksis i enkelte, konkrete tilfælde ikke vil være mulighed for at stille vilkår om sikkerhedsstillelse efter stk. 2 som vil give fuld økonomisk sikkerhed for, at alle forpligtelser vil blive opfyldt fuldt ud.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut fastsætte nærmere bestemmelser vedrørende kvalitetsforhold og sundhedsmæssige forhold for udnyttet is og vand, som vil eller kan blive brugt

til drikkeelse, madlavning, fødevarer tilberedning, andre husholdningsformål og lignende. Det kan herunder være udnyttet is og vand, som er beregnet til anvendelse til levnedsmiddelsaktiviteter til fremstilling, behandling eller konservering af produkter eller stoffer bestemt til konsumproduktionen. Naalakkersuisut kan også fastsætte vilkår derom i en udnyttelsestilladelse.

Det kan blandt andet være vedrørende mængden af mikroorganismer og stoffer eller koncentrationer, som udgør en risiko for sundhedsfare, og lignende grænseværdier.

Naalakkersuisut bør blandt andet vurdere, om det er hensigtsmæssigt at fastsætte bestemmelser efter stk. 3, som er strengere og mere byrdefuld end dem, der er fastsat og gældende for vandforsyningsanlæg omfattet af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 7 af 17. marts 2008 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyning. Det bør blandt andet vurderes, om der skal være forskel på krav til kvalitetsforhold og sundhedsmæssige forhold for udnyttet is og vand, der er udnyttet af en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse efter forslaget § 4, og krav til kvalitetsforhold og sundhedsmæssige forhold for udnyttet is og vand, der er udnyttet af en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse efter forslaget § 8. En afgørelse derom bør træffes på grundlag af en samlet vurdering af alle relevante forhold. I nogle tilfælde vil bestemte forhold kunne medføre, at det kan være relevant og rimeligt at fastsætte bestemmelser efter stk. 3 om kvalitetskrav, som er strengere og mere byrdefuld end dem, der er fastsat og gældende for vandforsyningsanlæg.

Bestemmelsen angiver videre, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere vilkår vedrørende kvalitetsforhold og sundhedsmæssige forhold for is og vand, som vil eller kan blive brugt til drikkeelse, madlavning, fødevarer tilberedning, andre husholdningsformål og lignende. Det kan blandt andet være udnyttet is og vand, som vil eller kan blive brugt til anvendelse til levnedsmiddelsaktiviteter til fremstilling, behandling eller konservering af produkter eller stoffer bestemt til konsumproduktionen.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut fastsætte nærmere bestemmelser vedrørende kontrol og rettighedshaverens egenkontrol af kvalitetsforhold og sundhedsmæssige forhold vedrørende udnyttet is og vand, som vil eller kan blive brugt til drikkeelse, madlavning, fødevarer tilberedning, andre husholdningsformål eller lignende. Det kan blandt andet være udnyttet is og vand, som vil eller kan blive brugt til anvendelse til levnedsmiddelsaktiviteter til fremstilling, behandling eller konservering af produkter eller stoffer bestemt til konsumproduktionen.

Bestemmelsen giver blandt andet hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om udførelsen af kontrol vedrørende sådant is og vand, herunder brugen af kontrolprogram-

mer med videre.

Bestemmelsen giver videre hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om rettighedshaverens egenkontrol og tilsyn med sådant is og vand.

Naalakkersuisut kan for eksempel fastsætte bestemmelser, der svarer til de EU-regler, som er gældende for EU-medlemslandene, og som fastsætter proceduren for kvalitetskontrol og tilsyn med drikkevand.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut fastsætte sådanne vilkår i en udnyttelsestilladelse.

Til § 18

Til stk. 1

Det følger af bestemmelsen, at der i både en forundersøgelsestilladelse efter forslagets § 3 og en udnyttelsestilladelse efter forslags §§ 4 og 8 skal fastsættes vilkår, som regulerer den løbende oprydning, bortskaffelse af affald med videre, der skal foretages af rettighedshaveren i de berørte områder.

Bestemmelsen sikrer, at fastsættelse af vilkår om rettighedshaverens oprydningsforpligtelse er obligatorisk.

Til stk. 2

For udnyttelsestilladelser fastsættes endvidere vilkår om oprydning i forbindelse med aktiviteterne ophør, herunder fjernelse af de anlæg, installationer med mere, der til brug for aktiviteterne er etableret efter tilladelsen. En oprydning og fjernelse af anlæg med videre skal foretages i overensstemmelse med den ophørsplan, som udarbejdes og godkendes efter forslagets § 15.

Bestemmelsen angiver, at der i en tilladelse efter forslagets § 3, § 4 eller § 8 skal fastsættes vilkår om rettighedshavers forpligtelse til ved aktiviteterne ophør at foretage oprydning i de berørte områder og fjerne anlæg, der er etableret efter tilladelsen, i overensstemmelse med ophørsplanen i forslagets § 15.

Bestemmelsen sikrer, at fastsættelse af vilkår om rettighedshaverens oprydningsforpligtelse er obligatorisk.

Bestemmelsen hindrer ikke, at der kan fastsættes vilkår, hvorefter rettighedshaver kan undlade at fjerne anlæg, som efter aftale overdrages til Selvstyret, en kommune eller en ny rettighedshaver.

Reetablering af de berørte områder vil normalt kræve, at der i tillæg til fjernelse af etablerede anlæg foretages yderligere oprydning, uanset at en rettighedshaver har en forpligtelse til løbende at foretage oprydning.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 13, stk. 3.

Bestemmelsen angiver, at der i en tilladelse efter forslaget § 3, § 4 eller § 8 skal fastsættes vilkår til sikring af opfyldelsen af rettighedshaverens forpligtelser efter forslaget § 17, stk. 2, herunder vilkår om hel eller delvis sikkerhedsstillelse.

Efter bestemmelsen skal der således i en udnyttelsestilladelse fastsættes vilkår til sikring af rettighedshavers forpligtelser til ved aktiviteternes ophør at fjerne etablerede anlæg og foretage oprydning. Der skal herunder fastsættes vilkår om hel eller delvis sikkerhedsstillelse. Bestemmelsen giver for eksempel Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte vilkår om bankgaranti eller om årlig hensættelse af en del af selskabets overskud til en reetableringsfond eller lignende.

Til § 19

Bestemmelsen er en videreførelse og uddybning af bestemmelsen i landstingslovens § 14.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut fastsætte vilkår i en tilladelse efter forslaget § 3, § 4 eller § 8 om adgangen for andre end rettighedshaveren til at udføre aktiviteter inden for tilladelsesområdet. I vilkåret kan det fastsættes, at andre end rettighedshaveren skal have adgang til at udnytte is- og vandressourcerne til eget brug inden for rettighedshaverens tilladelsesområde.

Som eksempler derpå kan nævnes bymæssige bebyggelser og enkelthuse, som anvender vand fra området, og almindelig færdsel i området, herunder ekspeditioner og turister. Også aktiviteter inden for råstofområdet kan have behov for vand fra området, herunder aktiviteter vedrørende efterforskning og udnyttelse af mineraler og kulbrinter.

Vilkår derom kan fastsættes i de enkelte tilladelser, blandt andet under hensyntagen til størrelsen og beliggenheden af det af tilladelsen omfattede område.

Til § 20

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 15.

Efter bestemmelsen skal Naalakkersuisut fastsætte vilkår om fortabelse og tilbagekaldelse af en tilladelse efter forslaget § 3, § 4 eller § 8.

Fastsættelsen af vilkår om fortabelse og tilbagekaldelse må ske på baggrund af en konkret vurdering af alle relevante forhold.

En fortabelse og derved et ophør af en tilladelse forudsætter som udgangspunkt, at der er fastsat bestemmelser derom i forslaget eller vilkår derom i tilladelsen. Fastsatte vilkår i en tilladelse må tydeliggøre, at rettighedshaverens tilsidesættelse af visse eller alle forpligtelser, som følger af vilkår i tilladelsen eller af vilkår i en godkendelse, medfører at tilladelsen fortabes og derved ophører. Der kan videre fastsættes vilkår om, at fortabelsen af en tilladelse efter forslaget skal ske umiddelbart efter tilsidesættelsen af et vilkår i tilladelsen eller i en godkendelse.

Naalakkersuisut kan som udgangspunkt kun tilbagekalde en tilladelse, hvis rettighedshaveren ikke opfylder krav for opretholdelse af tilladelsen efter bestemmelser i forslaget eller vilkår i tilladelsen, eller hvis en ret til tilbagekaldelse følger af vilkår i tilladelsen.

Efter bestemmelsen skal Naalakkersuisut videre fastsætte vilkår om, i hvilket omfang rettighedshaverens forpligtelser består efter fortabelse eller tilbagekaldelse af forundersøgelsestilladelsen eller udnyttelsestilladelsen.

Bestemmelsen har særligt til formål at sikre, at der allerede ved en tilladelses meddelelse er fastsat vilkår om, i hvilke tilfælde tilladelsen kan tilbagekaldes, og i hvilket omfang rettighedshaverens forpligtelser består efter fortabelse eller tilbagekaldelse af tilladelsen. For eksempel kan der fastsættes vilkår om, at en fortabelse eller tilbagekaldelse af tilladelsen ikke fritager rettighedshaveren fra at skulle gennemføre en ophørsplan efter forslaget § 15.

Til § 21

Bestemmelsen er en videreførelse og uddybning af bestemmelsen i landstingslovens § 16.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut en hjemmel til at fastsætte nærmere vilkår om voldgift i en forundersøgelsestilladelse og en udnyttelsestilladelse.

Naalakkersuisut kan efter bestemmelsen fastsætte vilkår om, at tvister mellem Naalakkersuisut og rettighedshaveren vedrørende tilladelsen eller aktiviteter eller forhold i forbindelse med tilladelsen kan eller skal for og afgøres af voldgiftsret. Voldgiftsrettens afgørelse er i givet

fald endelig og vil ikke kunne appelleres.

Bestemmelsen om adgang til anvendelse af voldgift giver blandt andet mulighed for, at eventuelle tvister kan afgøres hurtigt og af personer med særlig ekspertise inden for området. I tilladelsen kan Naalakkersuisut videre fastsætte vilkår om voldgiftsrettens oprettelse, sammensætning, lovvalg og behandling af voldgiftssager med videre.

Til § 22

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse og præcisering af bestemmelsen i landstingslovens § 17, stk. 1, 1. pkt.

Det følger af bestemmelsen, at Naalakkersuisut fører tilsyn med rettighedshaveres og andres aktiviteter og forhold omfattet af forslaget.

Bestemmelsen at sikrer, at der føres tilsyn med, at rettighedshaveren og andre parter end rettighedshaveren, hvis aktiviteter og forhold er omfattet af forslaget, handler i overensstemmelse med forslaget og bestemmelser og vilkår fastsat i medfør af forslaget.

I det omfang dette følger af anden lovgivning, kan en kommune også føre et sådant tilsyn og kontrol. For eksempel fører en kommunalbestyrelse tilsyn efter Inatsisartutloven om beskyttelse af miljøet.

Til stk. 2

Det følger videre af bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan træffe afgørelser, herunder meddele påbud, om overholdelse af forslaget og bestemmelser og vilkår fastsat i medfør af forslaget og opfyldelse af forpligtelser derefter.

Hvis det konstateres ved et tilsyn, kontrol eller på anden måde, at forslaget eller nærmere bestemmelser og vilkår fastsat i medfør af forslaget er tilsidesat, kan Naalakkersuisut træffe afgørelse, herunder meddele påbud, om overholdelse af forslaget eller de bestemmelser og vilkår i tilladelsen, der er tilsidesat.

Efter loven kan Naalakkersuisut således meddele påbud til rettighedshavere og andre omfattet af Inatsisartutloven.

Efter bestemmelsen omfatter tilsyn også kontrol som nævnt i § 17. Naalakkersuisut fører således også kontrol med, hvorvidt rettighedshaveren efterkommer fastsatte vilkår om blandt andet kvalitetsforhold og sundhedsmæssige forhold for is og vand, som vil eller kan blive

brugt til drikkelser, madlavning med videre.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut henlægge opgaver inden for forslaget område til private eller andre landes myndigheder og institutioner. Disse parter kan derefter i et bestemt omfang udføre tilsynsvirksomhed, kontrolvirksomhed og informationsvirksomhed inden for forslaget område.

Det følger således af bestemmelsen, at Naalakkersuisut for eksempel kan henlægge kontrolopgaver til private eller andre landes myndigheder og institutioner vedrørende kvalitetsforhold og sundhedsmæssige forhold af udnyttet is og vand, som vil eller kan blive brugt til drikkelser, madlavning, fødevarer tilberedning, andre husholdningsformål eller lignende. Det kan blandt andet være udnyttet is eller vand, som vil eller kan blive brugt til anvendelse til levnedsmiddelsaktiviteter til fremstilling, behandling eller konservering af produkter eller stoffer bestemt til produktion af fødevarer.

Til stk. 4

Bestemmelsen er en videreførelse og præcisering af bestemmelsen i landstingslovens § 17, stk. 1, 2. pkt.

Det følger af bestemmelsen, at både tilsynsmyndighedens og kontrolmyndighedens medarbejdere og de personer, som er særligt bemyndiget dertil efter bestemmelsens stk. 2 til enhver tid uden retskendelse og mod behørig legitimation har adgang til alle dele af virksomheden og aktiviteterne. Denne adgang til virksomheden og aktiviteterne er dog udelukkende forbeholdt tilfælde, hvor det er påkrævet for varetagelsen af et tilsyn eller en kontrol af virksomhedens aktiviteter, der er omfattet af forslaget.

Udtrykket "tilsynsmyndighedens medarbejdere" er valgt frem for "Naalakkersuisut" for at markere, at kun en begrænset kreds af medarbejdere, som kan legitimere sig som tilsynsmedarbejdere, kan kræve adgang efter denne bestemmelse.

Tilsynet kan for eksempel gennemføres ved en stikprøvekontrol, der foretages uden at rettig-hedshaveren forudgående er orienteret. Tilsynet kan også foretages med kort varsel derom eller som en regelmæssig, rutinemæssig kontrol. Tilsynsmyndighedens og kontrolmyndig-hedens medarbejdere og de personer, som er særligt bemyndiget dertil, kan også gennemføre andre former for tilsyn og kontroller end de ovenfor nævnte.

Til § 23

Til stk. 1

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut udføre bestemte aktiviteter eller foranstaltninger, hvis en rettighedshaver eller en anden omfattet af forslaget ikke efterkommer et påbud meddelt af Naalakkersuisut. Naalakkersuisut kan udføre disse aktiviteter eller foranstaltninger for rettighedshaverens eller den anden parts regning og risiko.

Bestemmelsen sikrer, at Naalakkersuisut kan udføre aktiviteter eller foranstaltninger, som skal udføres, men ikke bliver udført af en rettighedshaver eller en anden omfattet af forslaget, efter der er meddelt påbud derom og påbuddet ikke er opfyldt. Naalakkersuisut kan da udføre aktiviteter eller foranstaltninger for rettighedshaverens eller den anden parts regning og risiko. For eksempel kan Naalakkersuisut gennemføre de vilkår, der er fastsat i en tilladelse efter forslagets § 17 om blandt andet miljømæssige og sikkerhedsmæssige forhold, hvis rettighedshaveren ikke efterkommer påbud om gennemførelse af foranstaltningerne.

Det følger af bestemmelsen, at Naalakkersuisut kan meddele påbud om, at en rettighedshavers eller en anden parts aktiviteter omfattet af en tilladelse eller forslaget straks eller inden for en bestemt tidsfrist skal ophøre, hvis rettighedshaveren ikke efterkommer et påbud meddelt efter § 22, stk. 1. Aktiviteten må først udføres igen, når påbuddet er efterkommet.

Bestemmelsen giver videre mulighed for, at Naalakkersuisut kan meddele påbud om, at udnyttet is og vand skal mærkes, denatureres, beslaglægges eller tilintetgøres, og at rettighedshaveren skal kalde udnyttet is og vand tilbage fra senere omsætningsled, eller at rettighedshaveren midlertidigt skal indstille udnyttelsen af is og vand eller salg.

Bestemmelsen kan blandt andet få særlig betydning for udnyttet is og vand, der vil eller kan blive brugt til drikkelser, madlavning, fødevaretilberedning, andre husholdningsformål eller lignende, herunder udnyttet is eller vand, som vil eller kan blive brugt til anvendelse til levnedsmiddelsaktiviteter til fremstilling, behandling eller konservering af produkter eller stoffer bestemt til konsumproduktionen. Det er nødvendigt og hensigtsmæssigt, at Naalakkersuisut kan meddele et særligt vidtgående påbud, hvis det konstateres, at udnyttet is eller vand, som vil eller kan blive brugt til drikkelser, madlavning, fødevaretilberedning, andre husholdningsformål eller lignende, udgør en risiko eller på anden måde er uegnet til drikkelser med videre.

Til stk. 2

Bestemmelsen angiver, at et påbud efter § 22, stk. 1 ikke medfører, at rettighedshaveren har ret til erstatning eller andre krav eller beføjelser over for Naalakkersuisut.

Til § 24

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 18, stk. 1.

Bestemmelsen fastslår, at rettighedshavere og andre parter, hvis aktiviteter er omfattet af en tilladelse eller af dette forslag, har pligt til at give Naalakkersuisut og andre myndigheder de fornødne oplysninger om deres aktiviteter. Oplysningsforpligtelsen omfatter både oplysninger og dokumenter, herunder elektroniske oplysninger og dokumenter.

Bestemmelsen pålægger således en vis oplysningspligt for rettighedshavere og andre omfattet af dette forslag.

Bestemmelsen omfatter alle oplysninger, som er nødvendige for myndighedsbehandling i forbindelse med eksempelvis behandling af en ansøgning om en tilladelse efter dette forslag eller oplysninger til brug for et tilsyn med aktiviteter efter dette forslag.

Naalakkersuisut har i medfør af bestemmelsen mulighed for at pålægge de af bestemmelsen omfattede fysiske eller juridiske personer at indsende oplysninger, som Naalakkersuisut finder nødvendige til brug for Naalakkersuisuts vurdering af sagen. Naalakkersuisut har mulighed for at bestemme, at indsendelse skal ske i bestemt form, herunder eksempelvis på CD-ROM, som elektroniske datafiler eller på andet egnet medie.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 18, stk. 2.

Bestemmelsen vedrører rettighedshaveres rapportering til Naalakkersuisut.

Efter bestemmelsen skal en rettighedshaver hvert år indgive en eller flere rapporter om de udførte aktiviteter efter forslaget og resultaterne af aktiviteterne, herunder om aktiviteternes miljøpåvirkning. Det sker ved indgivelse af en eller flere rapporter derom til Naalakkersuisut.

Der er tale om et mindstekrav for hyppigheden af rapportering. Naalakkersuisut kan derfor efter bestemmelsen fastsætte vilkår om hyppigere rapportering i en tilladelse. Der kan videre fastsættes andre nærmere vilkår om afgivelsen af oplysninger og dokumenter til Naalakkersuisut i tilladelsen, herunder eksempelvis om form, indhold, fortrolighed for rapportering og resultater med videre.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 18, stk. 3.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut bestemme, at en rettighedshaver skal sikre, at dennes leverandører af varer og tjenesteydelser afgiver oplysninger og dokumenter vedrørende aktivi-

teter og eksport omfattet af tilladelsen eller forslaget. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere vilkår i tilladelsen eller en godkendelse eller ved at træffe en afgørelse derom.

Bestemmelsen omfatter en rettighedshavers leverandører af varer og tjenesteydelser med videre og dermed også sådanne aftaleparterers aftaleparter og sådanne aftaleparterers aftaleparter med videre.

Til stk. 4

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 18, stk. 4.

Efter bestemmelsens i forslagets stk. 3 kan Naalakkersuisut bestemme, at en rettighedshaver skal sikre, at dennes leverandører af varer og tjenesteydelser vedrørende aktiviteter og eksport omfattet af tilladelsen eller forslaget.

Bestemmelsens stk. 4 indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere bestemmelser ved bekendtgørelse og træffe afgørelse om, at en rettighedshavers leverandører af varer og tjenesteydelser afgiver oplysninger og dokumenter vedrørende aktiviteter og eksport omfattet af tilladelsen eller forslaget.

Bestemmelsen omfatter en rettighedshavers leverandører af varer og tjenesteydelser med videre og dermed også sådanne aftaleparterers aftaleparter og sådanne aftaleparterers aftaleparter med videre.

Pligten til at afgive oplysninger og dokumenter omfatter både aktiviteter og eksport omfattet af en tilladelse meddelt efter forslagets § 3, § 4 eller § 8 og aktiviteter og eksport omfattet af forslaget, som udføres uden fornøden tilladelse.

Hvis Naalakkersuisut kan indhente de relevante oplysninger eller dokumenter efter bestemmelsens stk. 3, og dette kan ske uden væsentligt tab af kontroreffektivitet og tilsynseffektivitet, bør denne fremgangsmåde forfølges. Naalakkersuisut bør generelt være tilbageholden med at anvende bestemmelsen i § 24, stk. 4.

Til stk. 5

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Det er generelt et grundlæggende princip for Naalakkersuisut at sikre en effektiv, konsistent og transparent administration af lovgivningen. Dette gælder også i forhold til udstedelse af en tilladelse efter dette forslag.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut dog i visse tilfælde træffe afgørelse om fortrolighed for at varetage hensyn til virksomheder og personer, der overvejer at ansøge om tilladelse

efter forslaget. I visse tilfælde er hensynet til virksomheder og personers foreløbige og indledende overvejelser om en ansøgning efter forslaget væsentligt for at afklare interessen og fremme den videre proces. Derved varetager muligheden for fortrolighed også samfundets hensyn til økonomisk udvikling.

Bestemmelsen finder anvendelse ved drøftelser af forhold vedrørende en parts mulige indgivelse af en ansøgning om meddelelse af en tilladelse, uanset om en ansøgning vil vedrøre en forundersøgelsestilladelse efter § 3 eller en udnyttelsestilladelse efter § 4 eller § 8. Ved "tilladelsesansøgning" forstås en indgivelse af en ansøgning om meddelelse af en tilladelse efter forslaget.

Fortroligheden vedrører oplysninger og dokumenter, som udarbejdes, afgives eller modtages af Naalakkersuisut i forbindelse med, at en part og Naalakkersuisut drøfter forhold vedrørende partens mulige indgivelse af en ansøgning om meddelelse af en tilladelse.

Bestemmelsen omfatter oplysninger og dokumenter, der er udarbejdet til intern brug i Naalakkersuisut og oplysninger og dokumenter, der udveksles mellem Naalakkersuisut og parten, uanset om oplysningerne eller dokumenterne er udarbejdet eller stammer fra Naalakkersuisut eller parten.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut både træffe afgørelse om fortrolighed vedrørende oplysninger og dokumenter forud for, at parten indleder drøftelser med Naalakkersuisut, og når drøftelser mellem Naalakkersuisut og parten er påbegyndt.

Fortroligheden omfatter oplysninger og dokumenter i forbindelse med partens indledende interesseafklaring som for eksempel afklaring vedrørende bestemmelser, der følger af forslaget, bekendtgørelser, der er udstedt med hjemmel i loven, tilladelsesvilkår eller rammevilkår i øvrigt. Fortroligheden kan for eksempel også vedrøre kommunikation og afgivelse af oplysninger i forbindelse med indledende undersøgelser og drøftelser med Naalakkersuisut, som parten stiller til rådighed for Naalakkersuisut for at belyse formålet med ansøgningen.

Fortroligheden omfatter oplysninger og dokumenter, som udarbejdes, afgives eller modtages af Naalakkersuisut i forbindelse med indledende drøftelser om en mulig indgivelse af en ansøgning.

Fortroligheden omfatter derfor ikke oplysninger og dokumenter, som udarbejdes, afgives eller modtages af Naalakkersuisut i forbindelse med en eventuel efterfølgende indgivelse af en ansøgning.

Hvis Naalakkersuisut træffer afgørelse om fortrolighed, skal Naalakkersuisut afslå en anmodning om adgang til og aktindsigt i disse oplysninger og dokumenter.

Hvis Naalakkersuisut træffer afgørelse om fortrolighed, vil fortroligheden af de omfattede oplysninger og dokumenter ophøre 3 år efter ophøret af partens undersøgelser og drøftelser med Naalakkersuisut. Partens undersøgelser og drøftelser med Naalakkersuisut ophører, når parten indgiver en ansøgning om meddelelse af en tilladelse efter forslaget, eller når parten meddeler Naalakkersuisut, at der ikke vil blive indgivet en sådan ansøgning. Naalakkersuisut har en skønsmæssig beføjelse til at bestemme, at partens undersøgelser og drøftelser med Naalakkersuisut er ophørt, selvom der ikke er indgivet ansøgning om meddelelse af en tilladelse og parten ikke har tilkendegivet, at der ikke vil blive indgivet en ansøgning. Naalakkersuisut skal foretage alle rimelige forsøg på at afklare med parten, om parten har afsluttet undersøgelser og drøftelser med Naalakkersuisut, inden Naalakkersuisut træffer afgørelser derom. Dette beror på administrationens pligt til at sørge for en sags oplysning, også kaldet officialprincippet.

Efter ophøret af fortroligheden reguleres den offentlige adgang til oplysningerne og dokumenterne af de almindelige regler om aktindsigt efter landstingslov nr. 9 af 13. juni 1994 om offentlighed i forvaltningen med senere ændringer og landstingslov nr. 8 af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning med senere ændringer.

Til § 25

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse og uddybning af § 26 i den gældende landstingslov.

Bestemmelsen indeholder en hjemmel for Naalakkersuisut til at kræve betaling af vederlag for at udnytte Grønlands isressourcer og vandressourcer. Bestemmelsen svarer generelt til § 17, stk. 1, i råstofloven.

Efter bestemmelsen i forslagets § 25, stk. 1, kan Naalakkersuisut fastsætte vilkår om betaling af et af flere nærmere bestemte vederlag. Sådanne vilkår kan fastsættes i en udnyttelsestilladelse eller i et tillæg til en udnyttelsestilladelse.

Naalakkersuisut kan fastsætte vilkår om, at rettighedshaveren skal betale et vederlag beregnet på grundlag af størrelsen af området omfattet af udnyttelsestilladelsen (arealvederlag). Naalakkersuisut kan også fastsætte vilkår om, at rettighedshaveren skal betale et vederlag beregnet på grundlag af mængden eller værdien af udnyttet is og vand med videre (produktionsvederlag). Naalakkersuisut kan endvidere fastsætte vilkår om, at rettighedshaveren til Grønlands Selvstyre skal betale en andel det økonomiske udbytte af aktiviteterne omfattet af tilladelsen (udbyttevederlag).

Naalakkersuisut kan fastsætte vilkår om, at en rettighedshaver skal betale flere eller alle former for vederlag. Naalakkersuisut kan således fastsætte vilkår om, at rettighedshaveren skal betale et arealvederlag, et produktionsvederlag og et udbyttevederlag. I praksis vil det dog formentlig ofte være hensigtsmæssigt at fastsætte vilkår om kun 1 eller 2 former for vederlag.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Efter bestemmelsen i stk. 1 kan Naalakkersuisut fastsætte vilkår om rettighedshavernes betaling af vederlag, herunder vilkår om betaling af sådanne vederlag beregnet på grundlag af produktionens størrelse og værdi.

Bestemmelsen i stk. 2 fastsætter et hjemmelsgrundlag for, at Naalakkersuisut kan fritage rettighedshaveren for betaling af vederlag i bestemte perioder fra tidspunktet for meddelelsen af tilladelsen.

Ved fastsættelse af en rettighedshavers betaling af vederlag til myndighederne efter stk. 1, kan der således meddeles rettighedshaveren fritagelse for vederlag efter stk. 1 i en periode.

Bestemmelsen i stk. 2 sikrer i sammenhæng med stk. 3, at Naalakkersuisut har bemyndigelse til at indføre en mere smidig og en mere konkurrencedygtig model for betaling af vederlag i form af afgifter og skatter og fiskale afgifter ved kommerciel udnyttelse og eksport af is og vand i Grønland. Bestemmelsen i stk. 2 bidrager således til en vis fleksibilitet, for eksempel i rettighedshaverens indkørfase, hvor der eventuelt blandt andet skal foretages dyre investeringer i anlæg og infrastruktur.

I råstofloven findes en lignende bestemmelse om, at Naalakkersuisut kan fastsætte vilkår om, at en rettighedshaver fritages for betaling af skat, hvis rettighedshaveren i stedet pålægges afgifter, der er mindst lige så byrdefulde, som beskatningen ville have været.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen i stk. 3 skal ses i sammenhæng med bestemmelsens stk. 2. Bestemmelsen i stk. 3 sikrer på lignende vis som bestemmelsens stk. 2, at Naalakkersuisut kan meddele rettighedshaveren hel eller delvis fritagelse for betaling af skatter og afgifter efter lovgivningen derom vedrørende aktiviteter omfattet af tilladelsen i en periode fra tidspunktet for meddelelsen af tilladelsen.

Bestemmelsen finder dog ikke anvendelse for en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse efter forslaget §§ 4 eller 8, hvis tilladelsen er omfattet af forslaget § 9, stk. 2, jf. § 25, stk. 4.

Se forslagens § 9, stk. 2, og § 25, stk. 4, og bemærkningerne dertil.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Efter bestemmelsen finder stk. 3 ikke anvendelse for en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse efter §§ 4 eller 8, hvis tilladelsen er omfattet af forslagens § 9, stk. 2. Efter § 25, stk. 4, er en rettighedshaver omfattet af § 9, stk. 2, endvidere ikke omfattet af andre særlige bestemmelser om skatter og afgifter for en rettighedshaver efter en udnyttelsestilladelse efter §§ 4 eller 8.

Bestemmelsen i forslagens § 25, stk. 4, er en undtagelse til bestemmelsen i forslagens § 25, stk. 3, og skal ses i sammenhæng med den nævnte bestemmelse og bestemmelserne i forslagens § 9, stk. 1 og 2. Se de nævnte bestemmelser og bemærkningerne dertil.

Bestemmelsen i forslagens § 25, stk. 3, giver Naalakkersuisut mulighed for at tilbyde investorer mere attraktive økonomiske vilkår i de første år af en tilladelsesperiode for en udnyttelsestilladelse. Formålet er generelt at fremme et attraktivt investeringsklima i Grønland inden for udnyttelse af is og vand. Bestemmelsen finder derfor ikke anvendelse, hvis rettighedshaver-selskabet også udfører andre aktiviteter end udnyttelse af is og vand. Se de nærmere bemærkninger derom i de almindelige bemærkninger i afsnit 2.2.2 og 2.2.5.

Til stk. 5

Udnyttelse af bemyndigelsen i bestemmelsen i stk. 3 forudsætter, at der optages en tekstanmærkning på finansloven i hvert enkelt tilfælde, inden der meddeles hel eller delvis fritagelse for beskatning. Bestemmelsen sikrer en lovmæssig og konkret hjemmel til regulering af skattebyrden for rettighedshaveren.

Til § 26

Bestemmelsen er generelt en videreførelse og uddybning af bestemmelsen i § 27, stk. 1-3, i den gældende landstingslov.

Bestemmelsen i forslagens § 26 vedrører betaling af udgifter i forbindelse med myndighedsbehandling efter forslaget.

Det følger af bestemmelsen, at rettighedshavere og andre omfattet af forslaget skal betale udgifter i forbindelse med sagsbehandling og anden myndighedsbehandling efter forslaget.

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan opkræve betalingen som

gebyrer eller udgiftsrefusion. Bestemmelsen indeholder videre en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser derom, herunder for eksempel i en bekendtgørelse. Bestemmelsen er dermed et hjemmelsgrundlag for, at Naalakkersuisut kan kræve betaling af alle udgifter, der afholdes af Naalakkersuisut og myndighedsenheder i Naalakkersuisut med videre i forbindelse med sagsbehandling og anden myndighedsbehandling efter forslaget. Bestemmelsen omfatter for eksempel udgifter til sagsbehandling, tilsyn, anden myndighedsbehandling, tjenesterejser og eksterne rådgivere og konsulenter med videre. De nævnte eksempler er ikke udtryk for en udtømmende opregning.

Naalakkersuisut kan ikke opkræve gebyrer eller udgiftsrefusion, som i omfang er større end de samlede udgifter og omkostninger, som Naalakkersuisut har haft eller forventes at have i forbindelse med sagsbehandlingen eller den anden myndighedsbehandling af en sag.

Til § 27

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 23, stk. 1.

Bestemmelsen vedrører muligheden for at overdrage en tilladelse efter forslaget. Enhver direkte eller en indirekte overdragelse af en tilladelse kræver Naalakkersuisuts godkendelse. Ved direkte overdragelse forstås en overdragelse af tilladelsen fra rettighedshaveren til en anden part. Ved indirekte overdragelse forstås enhver overdragelse af ejerandele i rettighedshaverselskabet, som vil have indflydelse på den bestemmende indflydelse i rettighedshaverselskabet.

Hvis en overdragelse af en tilladelse ikke er godkendt, er den uden retsvirkning efter forslaget.

Ved Naalakkersuisuts godkendelse vil det blandt andet skulle sikres, at grundlaget for opfyldelsen af forpligtelser, der påhviler rettighedshaveren, ikke forringes eller fjernes ved en overdragelse.

Bestemmelsen finder også anvendelse på en indbydes overdragelse mellem flere parter, som har en tilladelse sammen.

Bestemmelsen indebærer ikke, at vilkårene i parternes indbyrdes aftale om overdragelse i sig selv skal godkendes af myndighederne. Vilkaere i parternes indbyrdes aftale kan dog i nogle tilfælde få betydning for, om en overdragelse kan godkendes af Naalakkersuisut.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 23, stk. 2.

Det fremgår af bestemmelsen, at en tilladelse er unddraget fra enhver form for kreditorfølgning.

Der kan således for eksempel ikke gøres udlæg i en tilladelse efter forslaget af andre parter, og en tilladelse vil heller ikke kunne overdrages af et konkursbo. Bestemmelsen er blandt andet nødvendig for at sikre, at en tilladelse ikke gennem en kreditorfølgning overgår til en part, som for eksempel ikke opfylder bestemmelserne i § 21, eller som ikke ville blive godkendt af Naalakkersuisut efter bestemmelsen i stk. 1.

Til § 28

Til stk. 1

Bestemmelsen er en ændring af bestemmelsen i landstingslovens § 24, stk. 1.

Forslagets bestemmelse i § 28, stk. 1, indebærer, at der indføres et objektivt ansvar for enhver skade, der forvoldes ved aktiviteter omfattet af tilladelsen.

Ud fra overordnede samfundsmæssige hensyn og fordelingsprincipper bør de rettighedshavere med videre, som er ansvarlige for eller udfører aktiviteter efter forslaget, og som i almindelighed opnår en økonomisk indtjening ved deres aktiviteter, betale erstatning for de skader, som de forvolder som led i aktiviteter omfattet af tilladelsen.

Et objektivt ansvar må endvidere antages at have en vis præventiv virkning, da rettighedshaverne tilskyndes til at foretage relevante foranstaltninger med videre for at undgå og begrænse skader og erstatningsansvar. Et objektivt ansvar vil også, hvor det ikke allerede er gældende, medføre en vigtig forbedring af skadelidtes retsstilling. Det objektive ansvar sikrer således, at skadelidte fremover vil kunne gennemføre krav om erstatning over for skadevolder også ved skader, der skyldes hændelige forhold.

Derudover tilgodeser regler om objektivt erstatningsansvar forskellige retstekniske hensyn. Efter den gældende landstingslov skal skadelidte i visse tilfælde bevise, at skadevolderen har begået fejl eller forsømmelser. Dette bevis vil ofte være vanskeligt at føre for den skadelidte. En ordning med objektivt ansvar gør det overflødigt at føre bevis for, at skadevolder har begået fejl eller forsømmelser. Dette forhold kan blandt andet medvirke til, at skadelidte i videre omfang end hidtil vil kunne undgå retssager om skadevolderens erstatningspligt.

Det skærpede ansvar skal blandt andet ses i lyset af, at de kommercielle aktiviteter typisk vil foregå i eller i nærheden af sårbar grønlandsk natur, hvor der kan ske væsentlig skade, hvis aktiviteterne ikke udøves i overensstemmelse med gældende regler og med stor forsigtighed.

Bestemmelsen omfatter enhver skade, som aktiviteterne påfører. Erstatningspligten omfatter således for eksempel også udgifter til udførelse af afværgeforanstaltninger og oprydningsforanstaltninger ved miljøskader, herunder blandt andet genopretning af natur og dyreliv. Skade på ting og fast ejendom er også omfattet af erstatningsansvaret. Erstatningsansvaret omfatter endvidere afledte skader, følgeskader og rent økonomiske skader og tab.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen regulerer erstatningens nedsættelse ved skadelidtes egen skyld.

Bestemmelsen fastsætter en adgang til at lade erstatningen for en skade nedsætte eller bortfalde, hvis skadelidte har medvirket til skaden. Det er dog alene skadelidtes forsætlige eller groft uagtsomme handling eller undladelse, som kan medføre bortfald eller nedsættelse af erstatningen.

Til stk. 3

Bestemmelsen er en videreførelse og uddybning af bestemmelsen i landstingslovens § 24, stk. 2.

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut adgang til at fastsætte vilkår i tilladelser efter forslagets § 3, § 4 og § 8 om, at rettighedshaverens ansvar skal være omfattet af forsikringsdækning eller en anden form for sikkerhedsstillelse.

Bestemmelsen indebærer, at det i en tilladelse kan bestemmes, at en rettighedshavers erstatningsansvar skal være omfattet af en forsikring eller anden form for sikkerhedsstillelse. En anden form for sikkerhedsstillelse kan eksempelvis være en moderselskabsgaranti, en deponering af et beløb på en deponeringskonto i en bank eller en bankgaranti. Naalakkersuisut kan efter bestemmelsen fastsætte vilkår om en kombination af forsikring og anden sikkerhedsstillelse.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Det følger af bestemmelsen, at bestemmelserne i stk. 1-3 tilsvarende finder anvendelse på aktiviteter, der udføres af andre omfattet af forslaget. For eksempel finder bestemmelserne i stk. 1-3 tilsvarende anvendelse på andre parter, der udfører aktiviteter omfattet af forslaget uden at være meddelt tilladelse dertil efter forslagets § 2, stk. 1.

Til stk. 5

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Efter bestemmelsen kan Naalakkersuisut bestemme i en tilladelse efter forslaget, at erstatningsansvaret for rettingshaverens leverandører af varer og tjenesteydelser skal være omfattet af en forsikring eller en anden form for sikkerhedsstillelse. Forsikringen eller den anden form for sikkerhedsstillelse skal omfatte leverandørernes erstatningsansvar ved aktiviteter omfattet af tilladelsen.

Til § 29

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at myndigheder, borgere og erhvervslivet opnår en endelig retsstilling inden for en rimelig frist. Rettighedshavere og andre, som udfører aktiviteter omfattet af forslaget, har ligeledes et behov for at kunne handle i tillid til trufne afgørelser uden frygt for, at sagen efter længere tid kan indbringes for og ændres af domstolene. Lignende bestemmelser findes i råstofloven.

Bestemmelsen finder anvendelse både for søgsmål vedrørende selve afgørelsen, herunder eksempelvis en domstolsprøvelse vedrørende afgørelsens gyldighed eller virkninger, og for søgsmål om erstatningskrav, andre betalingskrav eller andre krav vedrørende eller i forbindelse med afgørelsen.

Med bestemmelsen fastsættes en frist på 1 år for indbringelse af en afgørelse for domstolene. Fristen regnes fra dagen for meddelelsen af afgørelsen til en part, hvis afgørelsen er meddelt til en part. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra dagen for offentliggørelsen.

Bestemmelsen indeholder dermed 2 regler om fristens begyndelse. Hvis en afgørelse er meddelt til en part, regnes klagefristen fra dagen for meddelelsen. Hvis en afgørelse er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra dagen for offentliggørelsen.

Hvis fristen udløber på en lørdag, en søndag eller en helligdag, forlænges fristen til den første følgende hverdag. Hvis den almindelige frist udløber på en lørdag, en søndag eller en helligdag, forlænges fristen til den første efterfølgende hverdag.

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen fastsætter, at indbringelse for domstolene som udgangspunkt ikke har opsættende virkning, medmindre Naalakkersuisut bestemmer andet.

Hvis en indbringelse for domstolene har opsættende virkning, får afgørelsen først virkning, når sagen er afgjort uden ophævelse eller ændring af afgørelsen, eller når sagen er afvist, frafaldet eller ophørt på anden måde.

Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser eller træffe afgørelser om, at en afgørelse skal have opsættende virkning. Når Naalakkersuisut skal træffe afgørelse om, hvorvidt en afgørelse skal have opsættende virkning, kan Naalakkersuisut blandt andet tage hensyn til, om afgørelsen vil kunne medføre væsentlige, negative indvirkninger på samfund, miljø eller andre væsentlige forhold.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen fastsætter, i det omfang afgørelsen indbringes for domstolene, vil Retten i Grønland være den kompetente ret til at behandle sagen som 1. instans.

Til stk. 4

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Bestemmelsen sikrer, at bestemmelserne i stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse, hvis der i en tilladelse efter forslaget § 3, § 4 eller § 8 fastsættes vilkår om, at tvister eller visse tvister om afgørelser vedrørende tilladelsen skal indbringes for og afgøres af en voldgiftsret. En sådan afgørelse kan da kun indbringes for voldgiftsretten inden for en frist på 1 år. Fristen regnes og opgøres som anført i bestemmelsens stk. 1, 2.-4. pkt.

Det følger for eksempel af standardvilkårene for blandt andet tilladelser efter råstofloven til efterforskning af mineraler (bortset fra kulbrinter), at tvister mellem Naalakkersuisut og rettighedshaveren vedrørende en skønsmæssig afgørelse skal indbringes for og afgøres af domstolene. Det følger videre af vilkårene, at andre tvister mellem Naalakkersuisut og rettighedshaveren skal indbringes for og afgøres af en voldgiftsret.

Hvis vilkår svarende til de ovenfor anførte fastsættes i en tilladelse efter forslaget, og en tvist vedrørende en afgørelse skal indbringes for og afgøres af en voldgiftsret, skal bestemmelserne i stk. 1-3 anvendes tilsvarende i forhold til indbringelse af tvisten vedrørende afgørelsen for en voldgiftsret.

Fristen regnes og opgøres som anført i stk. 1 og bemærkningerne hertil.

Til § 30

Bestemmelsen er en videreførelse og uddybning af bestemmelsen i landstingslovens § 20.

Det følger af bestemmelsen, at Naalakkersuisut skal foretage en høring af den eller de berørte kommuner, inden der kan meddeles en tilladelse efter forslaget § 3, § 4 eller § 8. Hvis en ansøgning om meddelelse af en tilladelse efter forslaget omfatter et område i en kommune, skal Naalakkersuisut således foretage en høring af kommunen, inden Naalakkersuisut kan træffe afgørelse i sagen. Der skal tilsvarende foretages en høring af borgerrådet, hvis der skal meddeles en tilladelse for et område uden for den kommunale inddeling, og området er omfattet af et borgerråds kompetence. Hvis et område er uden for den kommunale inddeling, og området heller ikke er omfattet af et borgerråds kompetencer, skal Naalakkersuisut ikke foretage nogen høring.

Af hensyn til planlægning af blandt andet drikkevandsforsyningen er det blandt andet vigtigt, at der foretages en høring af de berørte kommuner eller borgerråd inden en udnyttelsestilladelse til kommercielt brug meddeles. Bestemmelsen skal således særligt ses i sammenhæng med § 10 og § 19, hvorefter der kan gives tilladelse til en anden part end rettighedshaveren til udnyttelse af is og vand inden for rettighedshaverens tilladelsesområde. Der henvises generelt til forslaget § 10 og § 19 og bemærkningerne dertil.

Til § 31

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 28.

Bestemmelsen sikrer, at Naalakkersuisut har bemyndigelse til ved ekspropriation at erhverve fast ejendom til rettighedshavere og Naalakkersuisut. Bestemmelsen finder kun anvendelse, i det omfang ekspropriationen er nødvendig for at udføre aktiviteter omfattet af forslaget. Bestemmelsen har således til hensigt at tilvejebringe hjemmel til at foretage ekspropriation i forbindelse med aktiviteter, der udføres inden for rammerne af tilladelser, som er meddelt efter forslaget.

Ekspropriation sker efter reglerne i landstingslov om ekspropriation.

Til § 32

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 30, stk. 2.

Det følger af bestemmelsen, at eksporttilladelser vedrørende is og vand skal behandles efter forslaget og ikke efter landstingsforordning om tilladelse til eksport af grønlandske produkter.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 30, stk. 3.

Det følger af bestemmelsen, at rettighedshavernes indgivne rapporter vedrørende aktiviteter og resultaterne deraf ikke er omfattet af landstingslov om offentlighed i forvaltningen. Dette skyldes hensynet til rapporternes fortrolighed begrundet i virksomhedernes økonomiske og konkurrencemæssige forhold.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende landstingslov.

Efter bestemmelsen finder lovgivningen om søtransport af gods til, fra og i Grønland ikke anvendelse på søtransport i forbindelse med aktiviteter omfattet af en tilladelse meddelt efter forslaget.

Til § 33

Til stk. 1

Overtrædelse af § 2, stk. 1 og stk. 2, 2. pkt., § 24, stk. 1, 1. pkt. og stk. 2, 1. pkt., § 28, stk. 1 - 2, § 27 kan medføre foranstaltninger i form af bøde efter reglerne i Kriminallov for Grønland.

Til stk. 2

Overtrædelse af vilkår som fastsat i § 14, stk. 1, 2. pkt., § 15, stk. 2, 1.-2. pkt., § 16, stk. 2, § 17, § 18, § 24, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2, 2. pkt. og stk. 3 og stk. 4, kan medføre foranstaltninger i form af bøde efter reglerne i Kriminallov for Grønland.

Til stk. 3

Overtrædelse af påbud meddelt i henhold til § 22, stk. 2 og § 23, stk. 1 kan medføre foranstaltninger i form af bøde efter reglerne i Kriminallov for Grønland.

Til stk. 4

For forskrifter udstedt i medfør af § 13 kan der fastsættes foranstaltninger i form af bøde efter reglerne i Kriminallov for Grønland.

Til stk. 5

Hvor Inatsisartutloven eller forskrifter udstedt i medfør af Inatsisartutloven hjemler fastsættelse af bøde, kan bøden pålægges en juridisk person efter reglerne i Kriminallov for Grønland.

Til stk. 6

Bøder, som idømmes efter Inatsisartutloven eller bestemmelser fastsat efter Inatsisartutloven,

tilfalder Landskassen.

Til § 34

Til stk. 1

Bestemmelsen vedrører ikrafttrædelsestidspunktet for forslaget.

Efter bestemmelsen træder forslaget i kraft 1. januar 2019.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen ophæves landstingslov nr. 7 af 31. maj 2001 om udnyttelse af is og vand med henblik på eksport samtidigt med forslagets ikrafttræden.

Til § 35

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse og uddybning af bestemmelsen i landstingslovens § 31, stk. 1.

Bestemmelsen vedrører de tilladelser, rettighedshavere efter sådanne tilladelser og aktiviteter omfattet af forslaget, som foreligger eller finder sted eller har fundet sted på tidspunktet for forslagets ikrafttræden. Bestemmelsen sikrer, at disse forsat har virkning, og at de omfattes af forslaget. En rettighedshaver vil dog ikke kunne pådattes væsentlige ændringer i deres udnyttelsestilladelse i medfør af den nye lovgivning, som kan komme denne til ulempe.

Til stk. 2 og 3

Bestemmelsen sikrer videre, at forslaget finder anvendelse på aktiviteter, som er omfattet af landstingsloven og er foretaget før forslagets ikrafttræden. Således at rettighedshaver ikke sættes i en situation hvormed denne har en gyldig udnyttelsestilladelse i henhold til en lovgivning, som er ophævet. For at sikre rettighedshaverens retstilling kan denne således støtte ret på denne Inatsisartutlov. En rettighedshaver vil dog ikke kunne pådattes væsentlige ændringer i deres udnyttelsestilladelse i medfør af den nye lovgivning, som kan komme denne til ulempe. Det følger af de almindelige forvaltningsretlige principper. Som eksempel kan en rettighedshaver ikke fratages eneretten i medfør af en udnyttelsestilladelse.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter endvidere, at forslaget finder anvendelse på afgørelser truffet før forslagets ikrafttræden om forhold, der er omfattet af forslaget. Dog følger det af den foreslåede bestemmelse, at fristen for indbringelse af sagen for domstolene og en voldgiftsret, jf. forslagets § 29, stk. 1 og 4, først regnes fra tidspunktet for forslagets ikrafttræden.

Til stk. 5

Bestemmelsen er en videreførelse af bestemmelsen i landstingslovens § 31, stk. 2.

Det følger af bestemmelsen, at behandling af ansøgninger om tilladelser til aktiviteter som nævnt i forslaget § 2, stk. 1, som ikke er færdigbehandlet ved forslaget ikrafttræden, viderebehandles af Naalakkersuisut efter bestemmelserne i forslaget.

Til § 36

I forslaget § 34, stk. 2, ophæves den nugældende is- og vandeksportlov samtidig med forslaget ikrafttræden. Bestemmelsen i forslaget § 36 sikrer, at gældende administrative forskrifter fastsat efter den nugældende is- og vandeksportlov forbliver i kraft med de ændringer, der følger af Inatsisartutloven, indtil de ophæves.